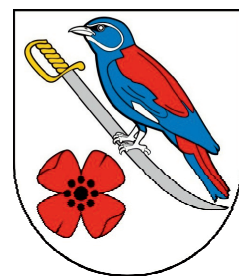

**R
A
Z
E
M**

Biuletyn Informacyjny

**GMINA
KRASNE**

Kwartalnik

ISSN 2392-1722

Nr 18 (2/2019)

KRASNE • MALAWA • PALIKÓWKA • STRAŻÓW

WYDARZENIA • OŚWIATA • INWESTYCJE

Kwartalnik
Biuletyn Informacyjny
„Razem”

Wydawca:
Gmina Krasne
36-007 Krasne 121
tel.: 17 23 00 200
www.gminakrasne.pl

Adres redakcji:
Gminny Ośrodek Kultury
i Biblioteka w Krasnem
36-007 Krasne 743
tel.: 17 23 00 347
www.gokkrasne.pl
poczta@gokkrasne.pl

Zespół redakcyjny:
Lidia Hajduk
Ireneusz Śpiewła
Georgina Giedlarowicz
Małgorzata Antczak

Opracowanie graficzne:
Marcin Kipisz | Małe Sztuki

Na okładce:
*Złożenie kwiatów podczas
uroczystości 75-lecia Akcji Koźba.*
Fot. G. Giedlarowicz

ISSN 2392-1722
Nakład: 2 800 egz.
Do druku oddano: 18.06.2019 r.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności
za treści autoryzowane i zastrzega
sobie prawo do skracania tekstów

Biuletyn jest rozpowszechniany
bezpłatnie

Zapraszamy WSTĘP WOLNY

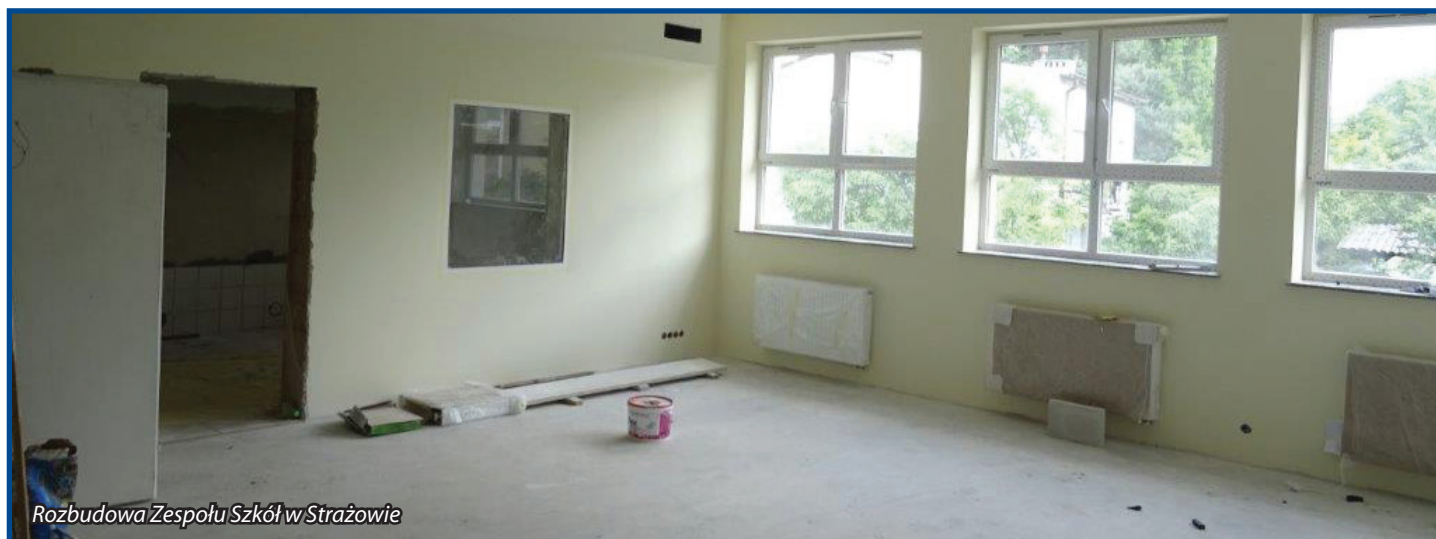
30 czerwca 2019

- 15:00 Powitanie, rozpoczęcie imprezy.**
- 15:15 Prezentacje podopiecznych GOKiB w Krasnem.**
- 17:00 Koncert zespołu SUSKI.**
- 18:00 Blok taneczny DJ MACIO.**
- 19:00 Koncert zespołu WESOŁY ROGER.**
- 20:00 Blok taneczny DJ MACIO.**
- 21:00 Koncert zespołu BACIARY.**
- 22:00 Blok taneczny DJ MACIO.**
- 23:00 Koncert Pawła Stasiaka z zespołem Papa D.**

**OBIEKT SPORTOWO-REKREACYJNY
„CRASNOVIA” KRASNE**

Co słycać w inwestycjach?

Rozbudowa Zespołu Szkół w Strażowie

Dobiegają końca roboty budowlane II etapu Rozbudowy Zespołu Szkół w Strażowie, prowadzone przez firmę TGE Instal Sp. z o.o. z Rakszawy. Zakończenie prac planowane jest na lipiec 2019 r. W chwili obecnej trwa przygotowywanie postępowania przetargowego dla III etapu robót budowlanych, polegających na przebudowie części pomieszczeń w budynku Zespołu Szkół w Strażowie, w tym pod potrzeby kuchni.

Dofinansowanie na wyposażenie kuchni w nowy, profesjonalny sprzęt pochodzić będzie z Wieloletniego Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 – Moduł 3 Organizacja

stołówek oraz miejsc spożywania posiłków w szkołach, w ramach którego Gmina pozyskała 80 000,00 zł dotacji.

W dniu 13.05.2019 r. zostały podpisane umowy na wykonanie robót budowlanych dla inwestycji pn. „Przebudowa placu zabaw w Palikówce”. Umowę dla I części („Wykonanie utwardzeń”) podpisano z firmą Zakład Produkcyjno-Handlowo-Usługowy JAR s.c., Jan Synoś, Ryszard Rząsa z Kielnarowej. Wartość I części wynosi 129 302,31 zł brutto. Wykonanie II części robót („Dostawa i montaż urządzeń placu zabaw”) zlecono firmie „SIMBA” s.c. M. Ćwirzeń W. Gęsicki z Lublina. Wartość II części wynosi 56 737,50 zł brutto. Całość

inwestycji wynosi 186 039,81 zł brutto, w tym dofinansowanie z PROW na kwotę 83 946,00 zł. Zakończenie prac zaplanowano na koniec czerwca 2019 r. Inwestycja zostanie oddana do użytkowania mieszkańcom w pierwszej połowie lipca.

Gmina Krasne jest w trakcie wyboru Wykonawcy dla zadania pn. „Modernizacja pomieszczeń kuchni i jadalni w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Krasnem”. Szacunkowa wartość inwestycji wynosi ok. 110 000 zł brutto. Planowany termin realizacji inwestycji to sierpień 2019 r. Również na wyposażenie tej kuchni Gmina pozyskała dotację w wysokości 80 000,00 zł w ramach Wieloletniego Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 – Moduł 3 Organizacja stołówek oraz miejsc spożywania posiłków w szkołach.

W dniu 30.05.2019 r. została podpisana umowa pomiędzy Województwem Podkarpackim, a Gminą Krasne o przyznanie dotacji ze środków związanych z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych dla zadania pn. „Budowa i modernizacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych w obrębie Krasne, dz. o nr ew. 2684/2” w wysokości 85 000 zł. Gmina Krasne jest w trakcie wszczęcia postępowania przetargowego. Planowane zakończenie inwestycji to IV kwartał 2019 r.

W maju ruszył montaż paneli fotowoltaicznych na terenie Gminy w ramach projektu „Wsparcie rozwoju OZE na terenie ROF - projekt parasolowy”. Inwestycja obejmuje wykonanie 117 instalacji w miejscowościach: Krasne, Malawa, Palikówka, Strażów. Zakończenie zadania planowane jest do końca roku 2019.

M. Lassota . Fot. G. Giedlarowicz

Rozbudowa Zespołu Szkół w Strażowie

Sprawozdanie z obrad Rady Gminy Krasne

VIII sesja z dnia 20.03.2019r.

1. Uchwała Nr VIII/57/2019 RGK w/s zmiany uchwały budżetowej Gminy Krasne na rok 2019.

2. Uchwała Nr VIII/58/2019 RGK w/s zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Krasne.

IX sesja z dnia 29.04.2019r.

1. Uchwała Nr IX/59/2019 RGK w/s dopłat do zbiorowego odprowadzania ścieków.

2. Uchwała Nr IX/60/2019 RGK w/s dotacji przedmiotowej dla samorządowego zakładu budżetowego Gminy Krasne.

3. Uchwała Nr IX/61/2019 RGK w/s zmiany uchwały budżetowej Gminy Krasne na rok 2019.

4. Uchwała Nr IX/62/2019 RGK w/s zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Krasne.

5. Uchwała Nr IX/63/2019 RGK w/s upoważnienia Wójta Gminy Krasne do podpisania zobowiązania wekslowego.

6. Uchwała Nr IX/64/2019 RGK w/s udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Rzeszowskiego.

7. Uchwała Nr IX/65/2019 RGK w/s dopuszczenia zapłaty podatków oraz opłat stanowiących dochody budżetu gminy Krasne za pomocą innego instrumentu płatniczego.

8. Uchwała Nr IX/66/2019 RGK w/s określenia warunków i trybu składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

9. Uchwała Nr IX/67/2019 RGK w/s ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Krasne oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych na terenie Gminy Krasne od dnia 1 września 2019 roku.

10. Uchwała Nr IX/68/2019 RGK w/s ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Krasne.

11. Nr IX/69/2019 RGK w/s określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli przedszkoli pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6 latnie i dzieci młodsze, zatrudnionych w przedszkolach i szkołach na terenie Gminy Krasne.

12. Uchwała Nr IX/70/2019 RGK w/s określenia górnych stawek opłat za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.

13. Uchwała Nr IX/71/2019 RGK w/s nabycia udziałów w nieruchomości położonej w miejscowości Krasne na własność Gminy Krasne.

14. Uchwała Nr IX/72/2019 RGK w/s nabycia udziałów w nieruchomości położonej w miejscowości Krasne na własność Gminy Krasne.

15. Uchwała Nr IX/73/2019 RGK w/s zamiany nieruchomości położonych w miejscowości Strażów.

16. Uchwała Nr IX/74/2019 RGK w/s nabycia prawa wieczystego użytkowania nieruchomości na rzecz Gminy Krasne.

17. Uchwała Nr IX/75/2019 RGK w/s sprzedaży nieruchomości stanowiącej własność Gminy Krasne.

18. Uchwała Nr IX/76/2019 RGK w/s o uchyleniu uchwały w sprawie Programu Stypendialnego Gminy Krasne.

19. Uchwała Nr IX/77/2019 RGK w/s przyjęcia Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży uczęszczającej do szkół na terenie Gminy Krasne.

Sporządziła: Z. Berłowska

Zmiana numeracji pomieszczeń

Informujemy, że w Urzędzie Gminy Krasne nastąpiły zmiany organizacyjne. Tym samym zmianie uległa numeracja pokoi, w których pracują urzędnicy. Nowa tablica informacyjna została umieszczona na parterze budynku Urzędu Gminy Krasne.

URZĄD GMINY KRASNE

PARTER	
Urząd Stanu Cywilnego, Ewidencja Ludności	1
Łowiectwo, Rolnictwo, Wybory powszechne	1A
Sala ślubów	2
Informacja-biuro podawcze, działalność gospodarcza, odpady komunalne	3
Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego	3A
Obrona cywilna, zarządzanie kryzysowe	4
I PIĘTRO	
Kasa (opłaty za odpady, skarbowe, podatki)	
Księgowość budżetowa i finansowa	5
Skarbnik Gminy Krasne	6
Podatki lokalne	7
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	8,9
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (kierownik)	10
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (świadczenia rodzinne)	11
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (dodatki mieszkaniowe)	12
II PIĘTRO	
Obsługa informatyczna	15
Zastępca Wójta Gminy Krasne	16
Zespół radców prawnych	17
Sekretariat Urzędu Gminy Krasne	18
Wójt Gminy Krasne	19
Sekretarz Gminy Krasne	20
Kierownik Referatu Gospodarki Przestrzennej. Ochrona środowiska	21
Kierownik Referatu Infrastruktury	22
Geodezja, gospodarka nieruchomościami, nadawanie numerów	23
Fundusze zewnętrzne, Infrastruktura drogowa, transport	24
Promocja, współpraca z organizacjami pozarządowymi	25
Kadry, biuro obsługi Rady Gminy	26
Budownictwo, planowanie przestrzenne	27
Zamówienia publiczne, inwestycje i remonty	28

Obowiązek utrzymywania zjazdów oraz przepustów

W związku z licznymi zgłoszeniami, zwłaszcza po przejściu gwałtownych opadów deszczu na terenie naszej gminy, Urząd Gminy Krasne przypomina Mieszkańcom, że na mocy art. 30 ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 2068 z późn. zm.) **obowiązek utrzymywania zjazdów oraz przepustów spoczywa na właścicielach lub użytkownikach gruntów przyległych do drogi krajowej, powiatowej lub gminnej.**

Poniżej fragment ustawy o drogach

publicznych regulujący kwestię utrzymywania zjazdów oraz przepustów:

Art. 30. Utrzymywanie zjazdów, łącznie ze znajdującymi się pod nimi przepustami, należy do właścicieli lub użytkowników gruntów przyległych do drogi.

Za właściciela uznaje się także współwłaścicieli, użytkowników wieczystych oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością przyległą do drogi publicznej.

Ciążący na właścicielach lub użytkownikach gruntów przyległych do drogi bezwzględny obowiązek wynikający z przepisów prawa dotyczy zarówno utrzymania w należyтым stanie technicznym zjazdów na nieruchomości przyległe do dróg publicznych, jak również wiąże się z koniecznością czyszczenia przepustów pod zjazdami w celu zapewnienia ich drożności podczas intensywnych opadów atmosferycznych.

Mając na uwadze przeprowadzone w terenie kontrole, które w licznych przypadkach wykazały, że najczęstszą przyczyną tworzących się zastoisk wody w rowach przydrożnych oraz jej przelewania się na jezdnię są niedrożne przepusty pod zjazdami do posesji, **Urząd Gminy Krasne apeluje do właścicieli i użytkowników zjazdów o przestrzeganie obowiązku utrzymania zjazdów i przepustów znajdujących się pod nimi w należyтым stanie, tak aby umożliwić swobodny i sprawny przepływ wody.** Wywiązanie się Mieszkańców z tej powinności pozwoli w przyszłości uniknąć piętrenia się spływającej wody, rozmycia korony drogi, podtopienia terenów przyległych oraz szkód wyrządzonych przez wodę, wpływając tym samym na podniesienie komfortu życia naszego społeczeństwa.

Jednocześnie Urząd Gminy Krasne informuje, że **niezachowanie należytego stanu zjazdu z drogi skutkować może, na podstawie art. 102 kodeksu wykroczeń z dnia 20 maja 1971r. (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 821), wymierzeniem kary do 1 000 zł lub może podlegać karze nagany.**

Tekst i fot. K. Klęsk

OGŁOSZENIE

Zgodnie z Uchwałą Nr IX/59/2019 Rady Gminy Krasne z dnia 29 kwietnia 2019 r. w sprawie dopłat do zbiorowego odprowadzania ścieków, odpłatność dla wszystkich grup odbiorców w okresie od dnia 1 maja 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku wynosi:

1. Za pobór wody z sieci wodociągowej:

- Wodociąg Krasne-Strażów-Palikówka-Malawa: **2,77 zł / m³ + 0,22 zł / m³ VAT = 2,99 zł / m³**

2. Za odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacyjnej:

- Zlewnia oczyszczalni Krasne: **3,72 zł / m³ + 0,30 zł / m³ VAT = 4,02 zł / m³**
- Zlewnia oczyszczalni Łąka (Strażów, Palikówka): **4,79 zł / m³ + 0,38 zł / m³ VAT = 5,17 zł / m³**
- Zlewnia oczyszczalni Rzeszów (Malawa, Krasne Płd.): **4,25 zł / m³ + 0,34 zł / m³ VAT = 4,59 zł / m³**

3. Miesięczną opłatę abonamentową na odbiorcę za gotowość świadczenia usługi w rozliczeniach:

- Pobór wody i odprowadzanie ścieków: **7,90 zł + 0,63 zł VAT = 8,53 zł / 1 miesiąc**
  - Pobór wody: **3,50 zł + 0,28 zł VAT = 3,78 zł / 1 miesiąc**
- Odprowadzanie ścieków: **4,40zł + 0,35 zł VAT = 4,75 zł / 1 miesiąc**

Aktualne taryfy zatwierdzone decyzją Nr RZ.RET.070.1.46.2018.PS z dnia 10.04.2018 r., wydaną przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Rzeszowie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, dostępne są na stronie internetowej: Zakładu Usług Komunalnych w Krasnem oraz Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Krasne.

Projekt „EDUGATE”

W dniu 12 czerwca 2019 r. odbyła się konferencja podsumowująca projekt pt. „EDUGATE - Nauczanie wielojęzyczne we wczesnej edukacji i opiece nad dzieckiem”. W spotkaniu uczestniczyli realizatorzy projektu, na czele z wójtem gminy Krasne – p. Wilhelmem Woźniakiem, sekretarzem gminy – Robertem Żołąnią, koordynatorem projektu – Małgorzatą Dźwierzynską, a także goście, m.in. Ewa Nowak-Koprowicz – dyrektor Punktu Informacji Europejskiej Europe Direct Rzeszów, Alina Szczepańska – starszy wizytator Kuratorium Oświaty w Rzeszowie, radni, dyrektorzy i nauczyciele placówek oświatowych z terenu gminy Krasne, ro-

dzice dzieci uczęszczających do przedszkoli oraz lokalne media.

Spotkanie podzielone zostało na 2 etapy. W pierwszym, nauczyciele języka angielskiego z Krasnego i Palikówki zaprezentowali metody i efekty nauki języków obcych wśród dzieci przedszkolnych. W drugiej części, przedstawiona została prezentacja multimedialna, której tematem były założenia programu Erasmus+ oraz projektu EDUGATE a także efekty wymiany międzynarodowej wśród nauczycieli uczestniczących w projekcie.

Wójt Gminy Krasne – Wilhelm Woźniak, tak podsumował finał projektu: „Dziękuję, a zarazem gratuluję wszystkim tym oso-

bom z Gminy Krasne, które wzięły udział w projekcie EDUGATE. Wśród takich partnerów jak Włochy – Piacenza, Łotwa – Ryga, Czechy – Praga, Słowenia – Fini Instytut, Szwecja – Uniwersytet w Goteborgu, Włochy – Uniwersytet w Mediolanie, znalazła się także nasza Gmina Krasne. Zadaniem projektu było wypracowanie i wdrożenie nowoczesnych metod nauczania języka angielskiego w przedszkolach. Pragnę nadmienić, że projekt w całości był sfinansowany przez Unię Europejską w ramach Programu ERAZMUS+. Życzę naszym nauczycielom, dyrektorom szkół, organizacjom pozarządowym, aby chętniej i odważniej sięgały po możliwości jakie dają projekty finansowane ze środków unijnych. Mam nadzieję, że z efektów naszych wspólnych działań w ramach EDUGATE skorzystają nauczyciele, rodzice, a przede wszystkim dzieci.”

R. Żołąnia

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

RADEČE

KRASNE

List Intencyjny
dotyczący współpracy partnerskiej pomiędzy:
Gminą Radeče i Gminą Krasne

Działając w przekonaniu, że kontakty i współpraca międzynarodowa zapewniają doskonałe możliwości promocji, sprzyjają wymianie dobrych praktyk i doświadczeń pomiędzy gminami oraz mają pozytywny wpływ na rozwój lokalny, chcemy zaprosić Samorząd Gminy Radeče do nawiązania formalnych relacji partnerskich.

Niniejszy list ma na celu zainicjowanie dialogu, którego efektem może być podjęcie partnerskiej współpracy pomiędzy Gminą Radeče i Gminą Krasne.

Efektom tej współpracy miałyby być wymiana doświadczeń w ramach zarządzania gminnego, edukacji, promocji gospodarczych i biznesowych jak też wymiana kulturalna i możliwości współpracy organizacji pozarządowych.

Wierzymy, że taka współpraca może przynieść wiele korzyści naszym społecznościom.

Wyrażamy nadzieję, że nasza propozycja zostanie odebrana pozytywnie.

W imieniu Gminy Radeče
Wójt Gminy Radeče
Tomaž Režun

W imieniu Gminy Krasne
Wójt Gminy Krasne
Wilhelm Woźniak

Współpraca międzynarodowa

RADEČE

KRASNE

Pismo namere
glede partnerskega sodelovanja med:
Občino Radeče in Občino Krasne

V prepišanju, da mednarodni stiki in sodelovanje omogočajo izjemne priložnosti za promocijo ter izmenjavo dobrih praks in izkušenj med občinami, s tem pa pozitivno vplivajo na lokalni razvoj, želimo povabiti Občino Radeče k ustanovitvi formalnih partnerskih odnosov.

S tem pismom želimo vpostaviti dialog, ki bi lahko vodil do partnerskega sodelovanja na področjih upravljanja občin, izobraževanja, promocije gospodarstva in podjetništva, pa tudi kulturne izmenjave in priložnosti povezovanja nevladnih organizacij.

Prepričani smo, da lahko našima občinama tovrstno sodelovanje prinese številne koristi.

Upamo in verjamemo, da bo naš predlog sprejet pozitivno.

V imenu Občine Radeče
Župan Občine Radeče
Tomaž Režun

V imenu Občine Krasne
Župan Občine Krasne
Wilhelm Woźniak

Informujemy naszych mieszkańców, że w dniu 6 czerwca 2019 r. doszło do podpisania listów intencyjnych dotyczących współpracy partnerskiej pomiędzy Gminą Radeče, a Gminą Krasne.

Wójt Gminy Krasne – Wilhelm Woźniak: „Z radością przyjąłem informację,

że Gmina Radeče ze Słowenii pozytywnie odpowiedziała na moje zaproszenie, aby podjąć wzajemną współpracę. Liczę, że nasze kontakty oraz wymiana doświadczeń w zakresie edukacji, kultury, sportu, administracji, a także biznesu przyniesie wymierne korzyści dla naszych miesz-

kańców. W mojej ocenie warto dzielić się dobrymi praktykami oraz warto współpracować, a szczególnie z takim partnerem, który wiele już osiągnął i nadal ma ogromny potencjał rozwojowy. A takim właśnie jest Gmina Radeče ze Słowenii.”

G. Giedlarowicz

75. rocznica Akcji Kośba

Akcja „Kośba” to kryptonim operacji prowadzonych wiosną i latem 1944 roku na terenie okupowanej Polski przez oddziały Armii Krajowej. Akcja wymierzona była w niemieckich funkcjonariuszy oraz ich polskich kolaborantów, miała za zadanie eliminację oraz zastraszenie najbardziej niebezpiecznych dla podziemia nazistów oraz ich pomocników. Jej nazwa wzięła się z gwarowego określenia kośba oznaczającej „wykasanie kosą traw lub zboża”. Na miejsce akcji wyznaczono zakręt ulicy Batorego, w Rzeszowie, którą zaplanowany był przejazd dorożki z gestapowcami z wartowni posterunku kolejowego w kierunku centrum miasta. Kiedy zaczęła się strzelanina, zaskoczeni i przerażeni gestapowcy usiłowali się bronić. Flaszke, Pottenbaum nie mieli żadnych szans. Rzeszowska odłona akcji odbiła się szerokim echem w całej okupowanej Polsce, wywołała działania odwetowe. Hitlerowcy zabrali kilkudziesięciu Polaków przetrzymywanych w więzieniu w rzeszowskim zamku, i następnie ich rozstrzelali.

W tym roku obchody pamięci tych wydarzeń miały wyjątkowy charakter. In-

stytut Pamięci Narodowej w Rzeszowie przygotował z tej okazji spacer szlakiem miejsc pamięci Akcji Kośba, który był lekcją historii dla młodzieży. W Rzeszowie miała też miejsce uroczysta msza święta, składanie wieńców pod tablicami pamięci płk Łukasza Ciepłińskiego, por. Michała Beresia, ks. Józefa Czyża i kap. Edwarda Brydaka oraz w miejscu zamachu, przy ul. Batorego. Kulminacyjne obchody miały miejsce w Krasnem, skąd pochodzili uczestnicy akcji. Uroczysta msza święta, z udziałem pocztów sztandarowych, piękna oprawa liturgiczna z obecnością orkiestry dętej, śpiew chóru i patriotycz-

ne kazanie wygłoszone przez ks. Adama Dziubę, rozpoczęły uroczystości w naszej gminie. Po jej zakończeniu dr. Piotr Szopa, pracownik IPN, wygłosił prelekcję, przypominając minione wydarzenia. Następnie przejście pod tablicę pamiątkową poświęconą uczestnikom akcji, modlitwa księdza proboszcza i składanie wiązanek kwiatów.

Chwała bohaterom. Cześć ich pamięci.
Źródło: IPN Rzeszów
Fot. G. Giedlarowicz

„Projekt realizowany w ramach obchodów stulecia odzyskania niepodległości oraz odbudowy polskiej państwowości”

Nowe stroje ludowe

Miło nam poinformować, że Gmina Krasne zakupiła sześć kompletów strojów rzeszowskich, w ramach dofinansowania z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Projekt pt. „Rozwijanie aktywności społeczności lokalnej oraz kultywowanie i promowanie tradycji ludowych poprzez zakup strojów ludowych dla grup artystycznych z terenu Gminy Krasne” trwał od stycznia do czerwca 2019 r. Jego głównym celem było uwrażliwienie mieszkańców gminy Krasne, w szczególności dzieci i młodzieży, na piękno folkloru oraz tradycji przejawiających się w regionalnych

strojach ludowych. Wartość projektu wyniosła 13 136,40 zł, w tym wartość dofinansowania 8 358,00 zł.

Projekt przewidywał również realizację działań edukacyjnych. Tu z pomocą przyszedł GOKiB w Krasnem oraz Muzeum Etnograficzne w Rzeszowie. Obie instytucje przeprowadziły wśród 300 dzieci i młodzieży lekcje wiedzy o regionalnych strojach ludowych oraz zorganizowały

konkurs plastyczny pt. „Etnografia wczoraj i dziś”.

W konkursie udział wzięło 118 uczniów szkół podstawowych z 5 placówek z obszaru działania Stowarzyszenia LGD „EUROGALICJA”. Zadaniem uczestników konkursu było wykonanie pracy plastycznej współczesnej kreacji damskiej lub męskiej, inspirowanej regionalnymi strojami ludowymi pochodzącymi z Podkarpacia. Temat konkursu okazał się nie lada wyzwaniem dla młodych kreatorów mody. Zgłoszone prace wyróżniały się niebanalnymi pomysłami i nowoczesnością. Spośród nich wybrano 11 najciekawszych prac.

23 maja br. w Galerii GOKiB w Krasnem odbył się finał projektu połączony z wręczeniem nagród laureatom konkursu, wystawą nagrodzonych prac oraz prezentacją strojów ludowych zakupionych w ramach projektu.

Serdecznie gratulujemy zwycięzcom, dziękujemy wszystkim za uczestnictwo w lekcjach i udział w konkursie.

G. Giedlarowicz. Fot. I. Śpiewła

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Debata Open Space Technology

„Wspólne działanie otwiera możliwości #PołączmySily” to hasło debaty zorganizowanej przez Fundację Rozwoju „Dobre Życie”. Debata odbyła się 14 maja br. w Rzeszowskim Domu Kultury, filia Przybyszówka. Była jedną z największych w regionie imprez wspierających i promujących aktywność społeczną. Połączyła 100 osób zaangażowanych w działania na rzecz lokalnych społeczności, w tym również mieszkańców gminy Krasne.

Debatę, w innowacyjnej formule Open Space Technology, poprowadziła Aleksandra Chodasz – Prezes Fundacji Rozwoju „Dobre Życie”. Metoda stworzyła przestrzeń do dyskusji o skutecznej aktywności społecznej, wymiany doświadczeń i kontaktów. Uczestnicy rozmawiali o tym, co na Podkarpaciu wspólnie mogą zrobić i zmienić. Wydarzenie było załącznikiem nowych działań, projektów, wartościowych znajomości. Zachęcamy do odwiedzenia strony www.dobrezycie.org,

aby zapoznać się z raportem, fotorelacją i filmem z debaty.

Debata odbyła się w ramach projektu „Aktywni lokalnie”, realizowanego przez Fundację Rozwoju „Dobre Życie”, współfinansowanego ze środków otrzymanych

od Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich oraz ze środków Gminy Krasne i Gminy Strzyżów.

Tekst i fot. G. Giedlarowicz

Spotkanie Aktywnych Kobiet WNIOSKI

Tegoroczny Dzień Kobiet w Gminie Krasne obchodzony był w szczególnie sposób. 14 marca br. w Sali widowiskowej GOKiB w Krasnem odbyło się spotkanie Aktywnych Kobiet. Wydarzenie zainicjowane przez Wójta Gminy Krasne skupiło 50 mieszkanki gminy Krasne, które na co dzień udzielają się w organizacjach pozarządowych, biznesie, samorządzie, oświacie i sporcie.

Spotkanie było okazją do podkreślenia i docenienia aktywności kobiet w gminie Krasne, przeprowadzenia diagnozy potrzeb lokalnych oraz wymiany dobrych praktyk. Pomysły wypracowane podczas dwugodzinnego spotkania przeszły najśmielsze oczekiwania. Okazało się bowiem, że wnioski mieszkanki gminy Krasne wnoszą nowe obszary potrzeb, dotychczas nieformułowane na zebra-

niach wiejskich, posiedzeniach komisji, czy sesjach Rady Gminy Krasne.

Oto najczęściej artykułowane i najciekawsze propozycje na podniesienie jakości życia mieszkańców Gminy Krasne. Dzielimy się nimi gdyż są doskonałą formą diagnozy lokalnych potrzeb i motorem do zmian społecznych. Paniom uczestniczącym w spotkaniu jeszcze raz serdecznie dziękujemy za poświęcony czas i oryginalne pomysły. Mamy nadzieję, że to nie ostatnie wspólne spotkanie, a każde kolejne będzie przybliżać nas do realizacji planów.

Wydarzenia kulturalno-społeczne:

- utworzenie kawiarenki społecznej,
- organizacja kursów tańca towarzyskiego i ludowego,
- kursy gotowania i szycia.

Atrakcje rekreacyjno-wypoczynkowe:

- więcej ścieżek rowerowych,
- utworzenie klubokawiarni,
- organizacja zabaw ogrodowych, potańcówek „u Wójta”,
- zajęcia sportowo-rekreacyjne dla dorosłych/seniorów.

Miejsca istotne z perspektywy integracji i aktywizacji społeczności lokalnej:

- duża biblioteka publiczna z czytelnią i kawiarnią,
- miejsce spotkań dla młodzieży, na kształt klubokawiarni, bufetu, świetlicy z bilardem, klubu muzycznego.

Narzędzia pomocne mieszkańcom do angażowania się w sprawy lokalne:

- odpowiedni lider do kierowania zespołem,
- większa współpraca między organizacjami, szkołami i instytucjami,
- wsparcie w pisaniu projektów.

Lista najpilniejszych potrzeb:

- doposażenie i zagospodarowanie miejsc spotkań mieszkańców,
- organizacja kółek zainteresowań dla różnych grup wiekowych,
- modernizacja oświetlenia ulicznego (LED),
- wprowadzenie nazw ulic, uporządkowanie numeracji domów,
- powołanie straży gminnej w celu rozwiązania problemu wałęsających się psów, dzikich wysypisk, palenia śmieci.

G. Giedlarowicz. Fot. I. Śpiewła

www.gminakrasne.pl

Bezpieczny Senior na co dzień i w sieci

W dniu 11 maja 2019 r. w sali widowiskowej Domu Kultury w Palikówce odbyła się V edycja „Dnia Seniora”. To święto organizowane rokrocznie przez Stowarzyszenie Kobiet w Palikówce, przy wsparciu Gminy Krasne. Każda edycja niesie za sobą inny temat przewodni, ważny z punktu widzenia osób starszych. W tym roku członkinie Stowarzyszenia postawiły na „Bezpieczeństwo Seniorów na co dzień i w sieci”, jednocześnie zgłaszając wydarzenie w konkursie „Cyfrowa Majówka” organizowanym przez Ministerstwo Cyfryzacji i NASK.

Do organizacji Cyfrowej Majówki w Palikówce przyłączyła się Komenda Miejska Policji w Rzeszowie. W godzinnej prezentacji funkcjonariusz Policji – mł. asp. Tomasz Drzał – uświadamiał jakie zagro-

żenia mogą spotkać osoby starsze w codziennym życiu oraz korzystając z Inter-

netu. Seniorzy dowiedzieli się o różnych metodach oszustw, m.in. na „wnuczka”, oraz na co zwracać uwagę podczas zakupów w sieci, korzystania z bankomatów i kart płatniczych. Seniorzy poznali sposoby oraz metody, jakie stosują przestępcy, aby oszukać bądź okraść osoby samotne i starsze, oraz jak należy postępować w takich sytuacjach.

Organizatorzy, zaproszeni goście oraz sami seniorzy okazali wdzięczność funkcjonariuszom Policji za poświęcony czas i przekazanie wielu pożytecznych informacji. Kolejna część spotkania upłynęła w miłej, sąsiedzkiej atmosferze, przy dźwiękach muzyki ludowej, którą gościnnie przygrywały kapele „Maławianie” oraz „Wolanie”.

Tekst i fot. G. Giedlarowicz

Pompon

MANUFATURA
radości

Fundacja Manufaktura Radości od 1 sierpnia 2019 r. będzie realizować projekt Pompon skierowany do dzieci i rodziców z terenu gminy Krasne.

W ramach projektu przewidziane są warsztaty dla rodziców, jak również Kreatywne Zajęcia dla dzieci oraz rodziców - zajęcia mające na celu rozwijanie wyobraźni, kreatywności, umiejętności manualnych i motorycznych w oparciu o sensualne zabawy, z wodą oraz dźwiękiem i ruchem. Działania te mają na celu odnalezienie wspólnej przyjemności z doświadczania świata. Zajęcia odbywać się będą w Gminnym Ośrodku Kultury w Krasnem.

W ramach projektu przewidziane są również dwa wyjazdy dla dzieci oraz ro-

dziców do Zagrody Edukacyjnej, gdzie będzie można poznać pracę pszczelarza, czy też samodzielnie zrobić kubki na profesjonalnym kole garncarskim.

Zgłoszenia do udziału w projekcie oraz szczegółowe informacje można uzyskać u organizatorów Katarzyny Szeremeta, tel. 667 881 702, e-mail: fundacja@manufakturaradości.com

„Inicjatywa jest realizowana w ramach projektu „Podkarpackie Inicjatywy Lokalne 2018-2019” dofinansowanego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. Regionalnymi Operatorami Projektu są: Fundacja Fundusz Lokalny SMK, LGD Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Ziemi Niżańskiej”, Stowarzyszenie LGD „TRYGON-Rozwój i Innowacja”, Fundacja Przestrzeń Lokalna.”

K. Szeremeta

Jakie leki do apteczki na wakacje?

Najpierw sprawdzamy czy mamy: potrzebne kosmetyki (np. kremy do opalania i po opalaniu, coś na odparzenia), niezbędne „odstraszacze” (środki na komary, meszki i kleszcze), potrzebne suplementy diety niezbędne leki i materiały medyczne.

Pamiętajmy... jakie leki regularnie/na stałe stosujemy? W pierwszej kolejności sprawdzamy, czy mamy wystarczający zapas leków, które stosujemy regularnie. Po drugie, przypominamy sobie co nieprzewidzianego wydarzyło się Nam lub Naszym znajomym podczas poprzednich wyjazdów. Ta analiza polega na zastanowieniu się co najgorszego może przytrafić się w danej sytuacji i przygotowaniu z góry środków zaradczych. Dalej – odpowiadamy sobie na pytanie – gdzie jedziemy i zastanawiamy się co może Nam się przydać? Jeśli jedziemy zagranicę – to w UE leki są drogie – lepiej dopakować odrobinę więcej z Polski w bagaż nadawany, upewniamy się jakie są zasady przewożenia leków w bagażu naszej linii lotniczej.

Oszczędźmy miejsce w bagażu. Zamiast zabierać ze sobą całe opakowanie leków przeciwbólowych – zabierzmy np. jeden blister. Korzystajmy z mniejszych opakowań podróźnych w przypadku kosmetyków. W aptece możemy poprosić swojego farmaceutę o zestaw gratisowych mini produktów lub próbek szamponów, czy kremów do twarzy. Przejrzyjmy apteczkę samochodową – znajdziemy tam sporą ilość środków opatrunkowych, których już nie musimy zabierać do apteczki podróźnej. Oszczędźmy pieniądze. Filtry przeciwsłoneczne i „odstraszacze” kupujemy zimą – apteki często wyprzedają pozostałości z lata. Możemy wówczas zaoszczędzić nawet 50% ceny! Zamiast kilku przygotujmy ze znajomymi jedną większą apteczkę. Wykorzystajmy rzeczy, które mamy w apteczce domowej. W razie potrzeby skorzystajmy wcześniej z pomocy farmaceuty.

Co powinno znaleźć się w apteczce?

Najważniejsze to zabrać ze sobą zapas leków, które regularnie stosujemy oraz instrukcję z dawkowaniem w razie czego. W razie skaleczeń i urazów warto mieć: środki opatrunkowe (kompresy jałowe, gaza opatrunkowa, bandaż zwykły i elastyczny), gaziki do dezynfekcji (po ukąszeniach czy delikatnych otarciach), plastry na otarcia (właściwie założone szybko regenerują otarcia i potrafią trzymać nawet kilka dni), opatrunek w sprayu (przydaje się, gdy skaleczymy się w takich miejscach jak łokcie, zgięcia palców, kost-

ka, gdzie zwykły opatrunek może się zsuwać), igła (do przebijania pęcherzy albo wyciągania drzazgi), środek dezynfekujący (gdy ranę należy odkazić), Dermatotol (inna nazwa to: bizmutawy galusan zasadowy, przydaje się przy trudno gojących, sączących się ranach czy owrzodzeniach).

Leki pierwszej potrzeby na wakacjach to: elektrolity w saszetkach do nawadniania (bardzo ważna sprawa – przy udarze, bieguncie i przy gorączce), dobry probiotyk (na biegunki, wirusówki i zatrucia), żel na stłuczenia i obrzęki (kontuzje na urlopie to wbrew pozorom bardzo częste przypadki), leki przeciwbiegunkowe (jeśli wyjeżdżamy do „ciepłych krajów” powinniśmy się zabezpieczyć na „wszelki wypadek”), leki na zapalenie pęcherza (kobiety, mając predyspozycje do nawracających zapaleń pęcherza, powinny rozważyć zabranie ze sobą odpowiednich leków), leki przeciwbólowe (paracetamol i ibuprofen, które przydadzą się każdemu), sól fizjologiczna (od przemywania oka po dostaniu się ciała obcego, przez przemywanie ran, płukanie uszu po basenie, aż po rozcieńczanie leków do inhalacji).

Co na kleszcze na wakacje? Po pierwsze – „odstraszacze” – co roku jesteśmy świadkami plagi komarów, meszek, czy kleszczy. Następnie – coś po ukąszeniu/użądleniu – poprośmy farmaceutę o wskazanie optymalnych środków. Na koniec – coś do usuwania kleszczy – kleszczoczołapki, lassa lub strzykawka ssąca... narzędzie jest drugorzędne. Warto o tym porozmawiać wcześniej ze swoim lekarzem rodzinnym co zrobić w przypadku złapania kleszcza.

Kosmetyki do wakacyjnej apteczki:

chusteczki do higieny intymnej, woda termalna, krem z filtrem, krem po opalaniu, żel antybakteryjny bez użycia wody.

Sprzęt medyczny: termometr, nabulizator, odciągacz do kataru.

Na koniec praktyczne uwagi:

1. Jeśli jedziemy na wakacje z dzieckiem – ZAGRANICĘ – potrzebujemy dowód/paszport - nawet dla niemowlaka.
2. Kartę EKUZ – czyli refundowane ubezpieczenie zdrowotne zagranicą.
3. Jeśli jesteśmy po rozwodzie – potrzebujemy pozwolenie od Naszego „eks” na wyjazd dziecka.
4. Dodatkowe ubezpieczenie również warto rozważyć.
5. Książeczkę szczepień – tego wymagają niektóre egzotyczne kraje – warto sprawdzić.
6. Książeczkę zdrowia dziecka, jeśli taką prowadzimy.

Ponadto, warto zrobić jeszcze w domu rozeznanie:

- gdzie jest najbliższa przychodnia;
- gdzie jest najbliższy szpital z całonocną opieką;
- gdzie jest w pobliżu apteka?

Lekarze rodzinni z Centrum Medycznego „SABAMED” w Krasnem są do Państwa dyspozycji służąc poradą lekarską oraz codziennym wsparciem. ZAPRASZAMY!

Pragniemy poinformować mieszkańców gminy Krasne o możliwości korzystania z konsultacji w nowo otwartej Poradni Endokrynologicznej (NFZ) oraz wspomnieć o planowanym otwarciu w sierpniu br. Poradni Urologicznej.

Centrum Medyczne „Sabamed”

Zmiany w programie Rodzina 500+

Nowelizacja programu Rodzina 500+ przewiduje, że prawo do świadczenia będą miały wszystkie dzieci do 18. roku życia, bez względu na dochody rodziny. Prawo do świadczenia będą miały również dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (do 18 lat).

Wnioski o przyznanie świadczenia na nowych zasadach, czyli bez kryterium dochodowego, będzie można składać od 1 lipca online, a od 1 sierpnia także w Urzędzie Gminy Krasne lub pocztą.

W przypadku złożenia wniosku w okresie lipiec-wrzesień 2019 r. świadczenie zo-

stanie przyznane z wyrównaniem od 1 lipca 2019 r. Złożenie wniosku po 30 września 2019 r. oznaczać będzie przyznanie świadczenia od miesiąca złożenia wniosku, czyli bez wyrównania za miesiące minione, tj. lipiec i sierpień. Prawo do niego przysługiwać będzie do maja 2021 r.

Zmianie ulegnie też okres świadczeniowy, na jaki ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego. Od 2021 r. znacząco przesunięty zostanie moment składania wniosków – z lipca na luty, a także sam okres świadczeniowy – dzisiaj jest to październik-wrzesień, a propono-

wany to czerwiec-maj.

Znowelizowana ustawa wprowadza również trzymiesięczny termin – liczony od dnia urodzenia dziecka – na złożenie wniosku o świadczenie wychowawcze na nowo narodzone dziecko. Złożenie wniosku w tym terminie będzie skutkowało przyznaniem tego świadczenia z wyrównaniem od dnia narodzin dziecka. Obecnie świadczenie 500 plus przysługuje – co do zasady – od miesiąca, w którym złożono wniosek.

J. Żukowicz

Jak być z dzieckiem, a nie obok dziecka

W maju i czerwcu br. odbyły się w naszej gminie warsztaty kompetencji rodzicielskich. Warsztaty zainicjowane i sfinansowane były przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnem. Organizacją i przeprowadzeniem warsztatów zajęły się trenerki z Fundacji Rozwoju Dobre Życie.

Cykl warsztatów składał się z dwu spotkań. Na pierwszym rodzice wspólnie z trenerkami Katarzyną Malec i Beatą Kozicką szukali odpowiedzi na pytanie „jak być dobrym i skutecznym rodzicem”. Przedmiotem dyskusji były między innymi metody wychowawcze jakie stosujemy wobec dzieci, i to które z tych metod mogą przynieść długotrwały i pozytywny efekt, a które wprost przeciwnie, mogą być szkodliwe. Rodzice wykonywali również ćwiczenia, które pozwoliły im zrozumieć, jak ważne w wychowaniu jest wyznaczanie i szanowanie granic nie tylko

swoich, ale też i swoich dzieci. Uczestnicy warsztatów korzystając z metody dramy wcielali się w różne role, min. dzieci. Rodzice w swoich opiniach podsumowu-

jących warsztaty mówili, że to właśnie możliwość „wejścia w buty” dzieci dała im najwięcej do myślenia i uświadomiła emocje jakie ich dzieci przeżywają.

Drugi z warsztatów przygotowany był dla rodziców wraz z dziećmi. Pojawiły się na nich nawet całe rodziny. Takie zespoły rodzinne brały udział w różnych grach i zabawach, które pozwoliły im cieszyć się ze wspólnego bycia ze sobą. Rodzice z dziećmi wspólnie rysowali, budowali nietypowe budowle, sprawdzali się w zabawach ruchowych i muzycznych. Rodzice wyszli z pomysłami jak efektywnie i twórczo spędzać czas z dziećmi a dzieci cieszyły się, że był to czas, gdy mieli swoich rodziców tylko dla siebie. W opiniach po warsztacie uczestnicy powtarzali wniosek, że warto pamiętać o takim czasie wspólnej rodzinnej radości i bycia ze sobą i robić to jak najczęściej.

Tekst i fot. K. Malec

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Młodzi Radośni Zdrowi

2 czerwca 2019r., na terenie Zespołu Szkół w Malawie miało miejsce coroczne wydarzenie - Młodzi, Radośni, Zdrowi - Piknik Świetlicy Środowiskowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnem. A co było na Pikniku? Było wszystko. Od słońca (wreszcie!) po tęczę. Występy, gry, zabawy, zjeżdżalnia i zorbing, fotobudka, trochę nauki i profilaktyki – symulator dachowania, pokaz pierwszej pomo-

cy – najciekawszy fragment to opatrunek przy zranieniu tętnicy udowej, sprzęt strażacki, oraz dla dorosłych alkoogole, czyli jak się zachowuje nasz organizm po alkoholu. Sztuki manualne, zręcznościowe, darmowe słodkie i słone, a na końcu magia! Szybko minęły cztery intensywne godziny, za których spędzenie z nami Państwu dziękujemy i zapraszamy za rok!
Tekst i fot. I. Spiewła

Informacje gminne

Badania ankietowe mieszkańców

Szanowni Państwo,

W okresie od czerwca do sierpnia bieżącego roku na terenie województwa podkarpackiego i małopolskiego zostanie przeprowadzone badanie opinii publicznej na temat sytuacji rodzin. Wykonawcą badania jest firma Market Research World (MRW) z siedzibą w Gliwicach. W ramach projektu ankieterzy:

- odwiedzą mieszkańców w ich domach w celu przeprowadzenia ankiety,
- skontaktują się telefonicznie lub internetowo z mieszkańcami w celu umówienia się na indywidualny pogłębiony wywiad,
- skontaktują się telefonicznie lub internetowo z przedsiębiorcami, w celu

przeprowadzenia ankiety.

Serdecznie zachęcam do udziału w wywiadach, Państwa opinia ma kluczowe znaczenie dla powodzenia przedsięwzięcia. Jednocześnie podkreślam, że wszelkie udzielane informacje będą miały charakter anonimowy i zostaną wykorzystane wyłącznie na rzecz realizacji badania.

Organizatorem badania jest Samorząd Województwa Podkarpackiego w partnerstwie z Samorządem Województwa Małopolskiego, Urzędem Statystycznym w Rzeszowie oraz Uniwersytetem Rzeszowskim. Nazwa badania: „Kondycja

społeczno-gospodarcza rodzin w województwach podkarpackim i małopolskim, ze szczególnym uwzględnieniem zjawiska depopulacji”.

Badanie współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020.

W przypadku pytań zachęcam do kontaktu z przedstawicielem Wykonawcy pod numerem 32 4202708 lub z Urzędem Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego pod numerem 17 7476782.

Podkarpacki Program Odnowy Wsi w Strażowie

Podkarpacki
Program Odnowy Wsi
na lata 2017-2020

Ruszyła trzecia edycja dofinansowań dla gmin w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020. Przez ostatnie dwa lata Program funkcjonował w sołectwie Palikówka. W tym czasie, przy wsparciu z budżetu Województwa Podkarpackiego, Gminy Krasne oraz nieocenionej pomocy mieszkańców Palikówki, udało się poprawić estetykę przed budynkiem Gminnego Przedszkola oraz wybudować altanę integracyjną za Domem Kultury.

W kolejnych dwóch latach PPOW będzie realizowany na terenie sołectwa Strażów. W 2019 r. dofinansowanie w kwocie 10 000,00 zł otrzyma zadanie inwestycyjne pn. „Wyposażenie Gminnego Przedszkola w Strażowie”, którego łączna wartość oszacowana została na kwotę 72 109,31 zł.

Do realizacji projektu przyłączyła się miejscowa jednostka OSP, uczniowie klasy III gimnazjum, rodzice dzieci przedszkolnych, pracownicy szkoły i przedszkola. Podczas długiego majowego weekendu dwudziestoosobowa grupa pomagała

przenosić wyposażenie przedszkola do budynku szkoły w celu kontynuowania prac wykończeniowych w nowym obiekcie. Stary budynek przedszkola został już zburzony, a na czas realizacji inwestycji przedszkole zostało przeniesione do sali gimnastycznej Zespołu Szkół.

Dziękujemy serdecznie wszystkim wolontariuszom, którzy pomagali w przeprowadzce. Z niecierpliwością czekamy na wykończenie i oddanie do użytku nowego budynku, który zaspokoi oczekiwania wszystkich starających się o miejsce w przedszkolu w Strażowie.

E. Nowak, G. Giedlarowicz
Fot. E. Nowak

Każdy przedszkolak wie jak dbać o zdrowie

Zapewne wszyscy zdają sobie sprawę jak ważny w życiu człowieka jest ruch, który od niedawna stanowi fundament piramidy zdrowia.

Każde dziecko posiada naturalną potrzebę ruchu. Dlatego w Przedszkolu w Malawie staramy się, aby zajęcia ruchowe były atrakcyjne i ciekawe. Odbývają się one systematycznie przez cały rok.

Przedszkolaki każdego dnia uczestniczą w porannych ćwiczeniach. Inną formą ruchu, którą wykorzystujemy w naszym przedszkolu jest taniec zapewniający jednocześnie dobrą zabawę, odprężenie oraz zaspokajający potrzebę poruszania się. W miarę możliwości dzieci korzystają z ruchu na świeżym powietrzu. Kilka razy w tygodniu organizowane są ćwiczenia

gimnastyczne z wykorzystaniem różnych sprzętów i akcesoriów gimnastycznych, zabawy w formie opowieści ruchowych, a także zestawów ćwiczeń, wykorzystujące metodę stretchingu.

Dodatkowo w Przedszkolu w Malawie bierzemy udział w przedsięwzięciach promujących aktywność fizyczną i zdrowy tryb życia. 17 maja 2019 r. już po raz czwarty uczestniczyliśmy w ogólnopolskiej akcji „Sprintem do maratonu”. W biegu, który odbył się na hali sportowej Zespołu Szkół w Malawie wzięły udział wszystkie dzieci, nauczycielki oraz pracownicy. Wspólnymi siłami przebiegliśmy 13000 m.

M. Kruczek
Fot. Archiwum GP Malawa

Nowy projekt w Malawie

Od września br. w Zespole Szkół w Malawie będzie realizowany projekt „Międzynarodowe impresje językowo-muzyczne”, finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego POWER.

Sukcesy uczniów ZSP Krasne

Cieszymy się z osiągnięć naszych uczniów, którzy w tak prestiżowym konkursie, jakim jest kuratorski konkurs przedmiotowy odnieśli sukces.

Julia Olszańska uczennica kl. 8b uzyskała tytuł laureatki Konkursu z Języka Niemieckiego (opiekun Magdalena Kluz-Międlar).

Bartosz Ślepecki uczeń kl. 8b został (już po raz drugi) finalistą Konkursu z Matematyki (opiekun Joanna Dziedzińska).

Maciej Baran uczeń kl. 8b uzyskał tytuł laureata konkursu z Informatyki „Pod-

karpcki Baltie 2019” (opiekun Krzysztof Bysiewicz).

Konkursy organizowane przez Kuratorium Oświaty w Rzeszowie są trzyetapowe: etap szkolny, rejonowy oraz wojewódzki. W tym roku szkolnym 2018/2019 w etapie szkolnym konkursów przedmiotowych dla szkół podstawowych uczestniczyło: z j. niemieckiego 750 uczniów, z matematyki 4428 uczniów. Do etapu rejonowego zakwalifikowało się 91 uczniów (j. niemiecki), 206 uczniów (matematyka), a do etapu wojewódzkiego 53

uczniów (j. niemiecki), 112 uczniów (matematyka). Finalistami zostało 21 uczniów (j. niemiecki) i 63 uczniów (matematyka), a laureatami – 32 uczniów (j. niemiecki) i 49 uczniów (matematyka).

„Podkarpacki Baltie” to tematyczny konkurs programistyczny dla uczniów szkół podstawowych klas 1-8 oraz klas 3 gimnazjum województwa podkarpackiego prowadzony na platformie konkursowej Baltie.NET. Finał konkursu miał miejsce 20 maja na Uniwersytecie Rzeszowskim, tam też nasz laureat rywalizował z 62 uczestnikami w swojej kategorii wiekowej.

Jak widać, znalezienie się w czołówce nie należało do najłatwiejszych zadań i tylko nielicznym udaje się uzyskać tytuł finalisty czy laureata. Te prestiżowe konkursy organizowane są z myślą o uczniach zdolnych, którzy mają rozległą wiedzę i wykazują szczególne zainteresowanie wybranym przedmiotem. Udział w nich wymaga od ucznia, jak i przygotowującego go nauczyciela zaangażowania i wielu godzin pracy. Warto też dodać, iż ważnym przywilejem laureata konkursu jest zwolnienie z obowiązku zdawania egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu i ułatwia dostanie się do wymarzonej szkoły średniej.

J. Dziedzińska. Fot. K. Bysiewicz

Jak święcił się maj w ZSP Krasne

Realizując szeroko rozumiane wychowanie patriotyczne w ZSP w Krasnem, zaplanowaliśmy uczczenie i upamiętnienie wydarzeń oraz osób związanych z przypadającymi w maju świętami i rocznicami.

Rozpoczęliśmy piękną akademią z okazji 228. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3

maja, podczas której brawurowo zaprezentowali się uczniowie klas drugich.

By uczcić Dzień Flagi RP, w otoczeniu wystawy „Symbole naszej historii” wypożyczonej z IPN, członkowie Patrolu Historycznego odbyli zajęcia z dziećmi z klas I-III.

Uczniowie szczególnie zainteresowani

historią wzięli udział w dwóch konkursach wiedzy dotyczących patronów roku, a sportowcy rywalizowali w patriotycznej sztafecie Szkolnego Biegu Pamięci o Bohaterach akcji „Kośba”.

75. rocznica tego wydarzenia była również okazją do zorganizowania wycieczek wszystkich klas do miejsc pamięci w Krasnem oraz udziału w uroczystościach gminnych dn. 26 maja.

By podsumować wszystkie te wydarzenia, cała społeczność szkolna zebrała się obok tablicy upamiętniającej 100. rocznicę Niepodległości. Uczniowie klas I – III przygotowali happening „Polak mały”, Dyrektor nagrodił zwycięzców konkursów i zawodów, a szkolny chór zaśpiewał piosenki „Jest takie miejsce” i Moniuszkowską „Prząśniczkę”.

Krystyna Ponulak. Fot. krasne.edu.pl

Rodzinnie, kolorowo i słonecznie

W Dniu Dziecka, 1 czerwca br., odbył się kolejny, siódmy już, udany Piknik Rodzinny w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Krasnem. Tradycyjnie było dużo zabawy, wiele różnorodnych atrakcji, niezapomniana atmosfera.

Po inauguracyjnym imprezę Koncertie Talentów każdy mógł znaleźć coś dla siebie, np. odwiedzić stoiska przyrodnicze (Koło Przyrodnicze, Akademia Przyrodnicza, Świat w skali mikro), matematyczne (łamigłówki, strefa kodowania – kącik Scottie GO), historyczne (Salon historycznych gier planszowych), pszczelarские, kulinarne (ze smakołykami Stowarzyszenia Kobiet Krasne), popularnonaukowe (Aeromentors), medyczne (Sabamed) i wiele innych. Uwagę przyciągały też wystawy – np. zabawek ekologicznych, ekspozycja Muzeum Techniki i Militariów.

Zdrowej sportowej rywalizacji sprzyjały zabawy i gry zręcznościowe, tory przeszkód czy Mini Turniej Piłki Nożnej Orlików. Spore zainteresowanie wzbudziły pokazy: sprzętu ratownictwa medycznego, Straży Pożarnej i Policji, Szkolnego Koła Robotyki, grupy rekonstrukcyjnej ZBIR, motorów Harley. Przez całą imprezę dzieci korzystały z wielu bezpłatnych atrakcji – zjeżdżalni, dmuchańców, trampolin czy malowania twarzy. Powodzeniem cieszyła się też słodka kawiarenka ze wspianymi domowymi wypiekami

rodziców oraz kielbaski z grilla.

Ważnym punktem programu okazały się aukcje – plastycznych prac uczniowskich, koszulek klubowych i piłki z cennymi dla łowców autografów podpisami Sławomira Peszko, Marcina Możdżonka, Jakuba Jarosza oraz pozostałych zawodników obecnego składu Asseco Resovii.

Dzięki zaangażowaniu wielu osób, sponsoratowi instytucji lokalnych piknik okazał się wspaniałą imprezą integrującą całą społeczność szkolną i środowisko lokalne.

E. Zakorczmenna. Fot. K.Bysiewicz

Kto z nas nie był na wycieczce szkolnej? To jedna z najlepszych form nauki poprzez zabawę, integracji z rówieśnikami oraz poznawania wspaniałych miejsc. Bezpośrednie zetknięcie się dziecka z otoczeniem przyrodniczym, czy kulturowym

Wycieczki szkolne

jest jedną z tych form dydaktyczno-wychowawczych, która wywołuje u wychowanka zaniepokojenie czy zdziwienie, zaspokaja potrzebę wiedzy, nasuwa liczne pytania, daje duże możliwości doświadczeń, pobudza zainteresowania, kształtuje pozytywne postawy, uczy kultury.

Co roku przekonują się o tym wszyscy uczniowie ZSP w Krasnem, korzystając z bogatej oferty wyjazdów proponowanych przez nauczycieli. Dzieci z klas I – III, poprzez realizację innowacji pod hasłem „Więcej Kultury”, mają możliwość dodatkowego obcowania z „żywą sztuką” poprzez udział w koncertach i spektaklach, filmach, spotkaniach z przedstawicielami kultury, zajęciach czytelniczych organizowanych w szkole i poza nią. Uczniowie z ochotą uczestniczą we wszystkich proponowanych przez autorów projektu przedsięwzięciach. Są to: warsztaty artystyczne organizowane przez WiMBP w Rzeszowie oraz Fabrykę Czekolady Coco De Mer, warsztaty fotograficzne w Szkole Fotografii „Alchemia Światła” i firmie „Colorland”, zwiedzanie wystaw tematycznych i lekcje w okolicznych muzeach (Muzeum Okręgowe, Muzeum Techniki i Militariów Muzeum Dobranocek w Rze-

szowie, Muzeum Zamek w Łańcucie) wyjazdy do rzeszowskich kin i teatrów, spotkania z twórcami kultury (autorzy książek dla dzieci, miejscowi twórcy kultury).

Nie sposób wymienić wszystkich zorganizowanych atrakcji, które kształtują u naszych wychowanków wrażliwość estetyczną, zdolność do przeżywania piękna oraz potrzebę obcowania z nim.

Udział w wycieczce szkolnej staje się niezbędnym warunkiem tego, aby umieć przeżyć zjawiska i rzeczy w ich naturalnym środowisku i wymiarze. Wycieczki szkolne stanowią bogate źródło przeżyć, a także przywołują chęć aktywnego działania wychowanków. Należą one do bardzo korzystnych i najbardziej lubianych przez dzieci i młodzież form organizacyjnych procesu dydaktyczno-wychowawczego. Wielu pedagogów zalicza je do podstawowych elementów kształcenia w procesie nauczania. Wycieczki szkolne są przede wszystkim interesującymi lekcjami, a więc jednocześnie sposobem wprowadzania, pogłębiania, rozszerzania lub utrwalania realizowanych treści kształcenia.

A.Witek. Fot. krasne.edu.pl

Finał VI Powiatowego Konkursu Przyrodniczego

21 maja 2019 roku w Zespole Szkół w Strażowie odbył się finał VI Powiatowego Konkursu Przyrodniczego. Temat tegorocznej edycji to „15 lat w Unii Europejskiej”. Patronami przedsięwzięcia byli: Starosta Rzeszowski Józef Jodłowski i Wójt Gminy Krasne Wilhelm Woźniak, patronat merytoryczny objął Regionalny Punkt Informacji Eurodesk Polska przy WSLiZ w Rzeszowie. W finale konkursu wzięło udział 11 drużyn: z Jasionki, Krasnego, Łąki, Łukawca, Malawy, Palikówki, Stobiernej, Strażowa, Rzeszowa, Trzebowniska i z Zaczernia.

Przyrodnicze zmagania rozpoczęła swoim występem grupa 5-latków tańcami: francuskim, belgijskim, węgierskim i wiedeńskim, które przygotowała Irena Barnat.

Nad przebiegiem konkursu czuwało jury w składzie:

- Wilhelm Woźniak - Wójt Gminy Krasne,
- Marcin Brzyhc - Zastępca Wójta Gminy Krasne
- Grzegorz Morycz - Radny Gminy Krasne
- Jarosław Tama - Radny Gminy Krasne
- Piotr Lecki - Sołtys Strażowa
- Agata Gunia-Buk - Dyrektor Zespołu Szkół w Strażowie
- Ewa Nowak - Wicedyrektor Zespołu Szkół w Strażowie
- Ewa Nowak-Koprowicz - Lider Ze-

społu Zarządzającego Punktu Informacji Europejskiej Europe Direct- Rzeszów, Koordynator Regionalnego Punktu Informacyjnego Eurodesk Polska w Rzeszowie zlokalizowanych przy WSLiZ w Rzeszowie

Pierwszy etap konkursu, który odbył się w marcu i miał formę elektronicznego testu. Finał rozpoczął się quizem wiedzy o krajach Unii Europejskiej. Zespoły w ustalonym czasie odpowiadały na takie same pytania. Każda grupa, podobnie jak w teleturniejach, miała do dyspozycji 3 szanse, które traciła podczas udzielenia złej odpowiedzi. Nad niektórymi z pytań trzeba się było nieźle nagłowić.

Pierwsza część konkursu wyłoniła 3 finałowe drużyny z gimnazjum: z Palikówki, Jasionki oraz z Zespołu Szkół Plastycznych w Rzeszowie. Po zakończeniu tego etapu uczestnicy mieli okazję obejrzeć przedstawienie o Unii Europejskiej przygotowane przez młodzież z klasy trzeciej gimnazjum i ósmej klasy szkoły podstawowej pod kierunkiem Marcina Toni.

Drugą część konkursu rozpoczęły dzieci z zerówki walcem kwiatów i tańcem z chustą przygotowane przez Małgorzatę Kuczmę. W tej części konkursu najlepsze drużyny na podstawie mapy synoptycznej musiały opisać pogodę podając jej składniki (temperaturę, opady, zachmurzenie, siłę i kierunek wiatru, ciśnienie atmosferyczne, fronty atmosferyczne). W zadaniu drugim podano kilka państw

Unii Europejskiej i należało wpisać nazwy stolic, państwa sąsiadujące, dominującą religię, pasmo górskie oraz główną rzekę. W ostatnim zadaniu uczniowie uzupełniali tekst nazwami miast, które podróżnik Roberto odwiedził podczas swojej podróży, po krajach europejskich.

Zadania te nie były łatwe. Jednak warto było podjąć trud, gdyż na zwycięzców czekały atrakcyjne nagrody ufundowane przez: Dyrektora Zespołu Szkół w Strażowie, Punkt Informacji Europejskiej Europe Direct-Rzeszów i Regionalny Eurodesk przy Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, Wójta Gminy Krasne, firmę Erkado – producenta drzwi i Colorland, producenta fotoksiążek i fotokalendarzy, należących do firmy Cyfrowa Foto jednej z największych drukarni w Europie. A oto zwycięzcy:

I miejsce - drużyna ze szkoły w Palikówce: Dubiel Katarzyna, Misiak Marek, Dudek Dominik

II miejsce - drużyna z Zespołu Szkół Plastycznych w Rzeszowie: Kosior Katarzyna, Salach Weronika, Sz wajkowska Alicja

III miejsce - drużyna ze szkoły w Jasionce: Koryl Jakub, Lech Hubert, Dyrkach Nikodem

U honorowani zostali także pozostali uczestnicy konkursu. Wesołym akcentem była sesja zdjęciowa w towarzystwie Syriusza – sympatycznej maskotki Unii Europejskiej. W takiej miłej atmosferze zakończyła się VI edycja Powiatowego Konkursu Przyrodniczego. Gratulujemy wszystkim, którzy wzięli udział w konkursie – spróbowali swoich sił i podjęli wyzwanie, gdyż każde takie przedsięwzięcie czyni nas bogatszymi o nowe doświadczenia. Gratulujemy również opiekunom wszystkich drużyn. Do zobaczenia za rok!

Organizatorami konkursu byli: Aneta Dąbrowska, Irena Kwoka i Tomasz Kuczyński- nauczyciele Zespołu Szkół w Strażowie.

Tekst i fot.

A. Dąbrowska, I. Kwoka, T. Kuczyński

Polak, Węgier, dwa bratanki...

Maj w strażowskiej szkole to miesiąc wycieczek. Jedną z nich odbyła się w dniach od 22 do 24 maja. Wzięło w niej udział 37 uczniów z klas IV – III gim., którzy postanowili odwiedzić Węgry. Młodzi, podczas tej eskapady, nie tylko poznała historię i kulturę bratniego nam kraju, ale także podziwiała zabytki Budapesztu i malowniczo położonego Egeru.

Dla wielu była to prawdziwa podróż w nieznaną. Na palcach jednej ręki można byłoby policzyć tych, którzy już kiedyś mieli możliwość odwiedzenia stolicy Węgier. Zanim jednak dotarliśmy do niej mieliśmy okazję podziwiać kolorową starówkę drugiego co do wielkości miasta Słowacji – Koszyc. Wysłuchaliśmy krótkiej historii tego uroczego miasta i głównego jej zabytku, jakim jest katedra św. Elżbiety. Był też konkurs na sprostregawczość, który wygrał jeden z najmłodszych uczestników wycieczki, Rafał Puziewicz z klasy IV i zgarnął główną nagrodę w postaci... darmowych lodów, którymi można było delektować się w największej kawiarni na ulicy Hlavnej. W Koszycach nie zabawiliśmy jednak zbyt długo. Te pożegnaliśmy nas deszczową pogodą, tak jakby płakały, że już je opuszczamy. Deszczem powitał nas także Budapeszt, do którego dotarliśmy wczesnym popołudniem. Na „dzień dobry” zafundowaliśmy sobie wycieczkę autokarową po stolicy Węgier. Z okien autokaru podziwialiśmy Plac Bohaterów, główną ulicę węgierskiej stolicy, Andrassy utca, na której znajdują się oprócz ekskluzywnych sklepów i restauracji, budynki rządowe i ambasady wielu państw. Później był przejazd po najpiękniejszym moście Budapesztu, moście łańcuchowym, i legenda o pilnujących tej przeprawy lwach. Rzut oka na bajkowy parlament, wzgórze Gellerta i wzdłuż modrego Dunaju udaliśmy się na obrzeża Budapesztu gdzie mieliśmy swoją bazę noclegową.

Niezapomniane widoki

Drugi dzień „węgierskiej wyprawy” poświęcony był na zwiedzanie Budapesztu.

Lidia Marfai, która była naszym przewodnikiem, opowiedziała nam historię powstania miasta, legendy z nim związane i wiele, wiele innych ciekawych rzeczy. Spacer po stolicy Węgier rozpoczęliśmy od Placu Bohaterów. Później poprzez park miejski, w którym znajdują się przepiękne budynki, podobne do tych jakie można podziwiać dzisiaj na terenach Rumunii, terenach które kiedyś należały do Węgier. Później była kąpiąca od złota budapeszteńska opera, jedna z najważniejszych dla Węgrów świątyni - Bazylika świętego Stefana, no i majestatyczny parlament. Mogliśmy też podziwiać Wzgórze Zamkowe i znajdujące się na nim budynki. Było co podziwiać i czym się delektować. Na koniec zwiedzania zafundowaliśmy sobie wizytę w zabytkowej hali targowej i zakup pamiątek. Najważniejsze, a może raczej najpiękniejsze miało jednak nastąpić wieczorem, po zapadnięciu zmierzchu. Pierwszym punktem wieczoru była wizyta na Wzgórzu Gellerta i rozciągający się

z niego przepiękny widok na bajecznie oświetlony Budapeszt. Widok ten zapewne na wszystkich wywarł niezapomniane wrażenie. Niektórzy ze wzruszenia urońili nawet łezkę. Prawdziwą wisienką na torcie okazał się jednak nocny rejs statkiem po Dunaju i podziwianie z pokładu Monarchii Budy i Pesztu. Zmęczeni ale szczęśliwi o północy powróciliśmy do hotelu i udaliśmy się na zasłużony, kilkugodzinny odpoczynek.

Perła węgierskiego baroku

Kolejny dzień przeznaczony był na zwiedzanie Egeru, malowniczo położonego barokowego miasteczka, pod którym ciągną się 142 kilometry różnego rodzaju kanałów i piwnic. Historię tego miasta, znajdujących się w nim budowli oraz ludzi z nim związanych, przybliżyła nam sympatyczna Zuzanna Santana. Poznaliśmy między innymi sylwetkę Istvana Dobo, kapitanu zamku, który w roku 1552 z garstką ludzi przez ponad miesiąc stawiał opór wojsku tureckiemu, przy czym liczba atakujących dwudziestokrotnie przewyższała liczbę obrońców. Za ten bohaterski czyn nazwano go patriotą miasta. Był czas by podziwiać panoramę Egeru z wysokości zamkowego wzgórza. Był też czas by odwiedzić przepiękną Bazylikę Archikatedralną, by pospacerować urokliwymi uliczkami. Tak to jednak w życiu bywa, że wszystko co dobre szybko się kończy. Skończyła się też i nasza „węgierska wyprawa”. Zmęczeni ale szczęśliwi późnym wieczorem wróciliśmy do Strażowa.

Tekst i fot. W. Socha

Filmowcy w Malawie

Dziś prawie każdy posiada przy sobie urządzenie umożliwiające filmowanie. Tej powszechności nie towarzyszy jednak jakość nagrań. Wciąż można bowiem natrafić na filmy, których poziom wykonania pozostawia wiele do życzenia – nie chodzi tu o parametry techniczne, ale raczej o sam warsztat i wiedzę twórcy.

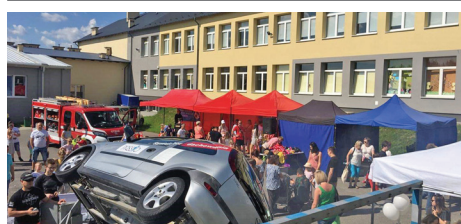
Wychodząc naprzeciw zainteresowaniom i oczekiwaniom uczniów, w Zespole Szkół w Malawie zorganizowano kółko filmowe. Jego program realizowany jest w ramach dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, przeznaczonych dla miłośników X Muzy.

Młodzi filmowcy pod kierunkiem Beaty Chwistek podczas regularnych spotkań nie tylko poszerzają swoją wiedzę teoretyczną o filmie, ale przede wszystkim sami realizują filmowe projekty. Na swoim koncie mają już kilka tytułów, wśród nich filmy o tematyce profilaktycznej: Prezenter, Nie wypal się, Bezpiecznie oraz okazjonalne, jak Dzień kobiet czy Konstytucja 3. Maja, które uatrakcyjniły szkolne akademie (Zrealizowane przez młodych filmowców obrazy dostępne są na: <http://www.tvmalawa.cba.pl/index.html>). Całość - fabuła, gra aktorska, scenografia,

rekwizyty i efekty specjalne – robią na odbiorcach ogromne wrażenie, potrafią wzruszyć, innym razem rozśmieszyć. Z niecierpliwością czekamy na kolejne etapy.

M. Maciejowska
Logo: B. Chwistek

W niedzielę 2 czerwca br. w Zespole Szkół w Malawie uroczysto obchodzono Dzień Dziecka. Dzięki społecznej aktywności zarówno młodzi, jak i starsi mieszkańcy Malawy mieli okazję spotkać się na rodzinnym pikniku. Do szkoły tłumnie zawitali więc nie tylko uczniowie, ale także rodzice, dziadkowie, a nawet ciocie i wujkowie zaproszeni przez naszą wspólnotę uczniowską. Mimo, że był to dzień wolny

Rodzinny dzień w Malawie

od pracy na pikniku pojawili się również nauczyciele, którzy czuwali nie tylko nad częścią artystyczną, ale także nad bezpieczeństwem swych wychowanków podczas wspólnych zabaw.

Na początek sercami publiczności zawładnęły przedszkolaki z grupy Smerfy, które zatańczyły poloneza, oraz Manuela Piłch śpiewając dwa utwory. Potem był czas na konkursy, zabawy, pokazy i inne atrakcje zorganizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnem oraz poczęstunek – grillowaną kiełbaskę, ciasto i watę cukrową – przygotowany przez społeczność szkolną.

Za nami wyjątkowe chwile, niecodzienna okazja dla uczniów, rodziców i nauczycieli, by wspólnie spędzić czas w nieco swobodniejszej atmosferze. Ten dzień dostarczył wszystkim wiele radości i niezapomnianych wrażeń.

Dyrekcja Zespołu Szkół w Malawie pragnie złożyć szczególne podziękowania za pomoc w organizacji: Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Krasnem, Radzie Rodziców ze szkoły i z przedszkola, Express Bankowi w Krasnem, pracownikom kuchni szkolnej i obsługi, nauczycielom oraz prywatnym sponsorom.

M. Maciejowska, Fot. J. Żyłka

Pasje i zawody rodziców

We współczesnej koncepcji edukacji dużą rolę odgrywa rodzina. Częste kontakty rodziców z przedszkolem, uroczystości, wspólne zajęcia sprzyjają tworzeniu się więzi. Dlatego realizowany w Gminnym Przedszkolu w Palikówce projekt edukacyjny „Poznajemy pasje i zawody naszych rodziców” cieszy się dużym zainteresowaniem. W czasie spotkań dzieci poznają nowe, ciekawe i często nieznanne im zawody. To co dla rodziców może być szarą codziennością, dla dziecka może być niezwykłą przygodą. Cykl spotkań rozpoczęliśmy spotkaniem z Ratownikami Medycznymi, którzy dostarczyli dzieciom wyczerpujących informacji na temat udzielania pierwszej pomocy. Na kolejnym spotkaniu gościliśmy w naszym przedszkolu panią Bernadetę, Mamę Milenki, która poprowadziła warsztaty z kosmetyki naturalnej. Dzieci poznały zasady wytwarzania mydła naturalnego oraz soli do kąpeli. W maju odwiedziła

nasze przedszkole Mama Ali, pani Sylwia, która pracuje w Sali Zabaw Krasno-Ludek w Strażowie. Pani Sylwia wyjaśniła, czym zajmuje się animator. Przedszkolaki uczestniczyły w zabawach prowadzonych przez Mamę Ali, wspólnie wykonały papierowego Włochatka. Kolejną lekcją projektu było spotkanie z Mamą Nikoli, panią Sylwią. Reprezentuje ona rodziców, którzy pełni zamięłowania poświęcili się swojemu hobby. Fotografia to nie tylko pasja pani Sylwii, ale także jej zawód. Podczas spotkania dzieci obejrzały profesjonalnie wykonane zdjęcia, miały okazję zobaczyć sprzęt fotograficzny i niezbędne akcesoria wykorzystywane podczas sesji fotograficznych. W miesiącu maju przedszkolaki poznały pracę cukiernika. Pani Agnieszka zapoznała nas z tajnikami swojego zawodu. Przedszkolaki samodzielnie dekorowały piernikowe serca. Ostatnim majowym spotkaniem z zawodami, były plastyczne warsztaty z panią Ewą, Mamą

Antosia. Pani Ewa, malarka zorganizowała warsztaty plastyczne dla przedszkolaków. Opowiedziała, w jaki sposób wykonuje swoje prace, jakie materiały i narzędzia są potrzebne do tworzenia obrazów. Przedszkolaki odkrywały piękno prac stworzonych przez malarkę. Drodzy rodzice, gratulujemy pomysłów, zaangażowania, serdecznie dziękujemy za znalezienie czasu, uwagi. Wszystkie spotkania były ciekawe i dostarczyły dzieciom miłych niezapomnianych wrażeń.

R. Kunysz. Fot. Archiwum GP Palikówka

Konkurs językowy w SP w Palikówce

Znajomość języków obcych w dzisiejszych czasach jest bardzo przydatna, pozwala bez problemów poruszać się w otaczającym nas świecie. Aby uświadomić uczniom, jak ważne jest sprawne posługiwanie się językiem angielskim czy niemieckim, nasza szkoła podejmuje różne inicjatywy. Uczniowie, uczestnicząc w Międzynarodowym Programie „Badacz Wody”, przeprowadzili wideokonferencję z uczniami z Hiszpanii. Uczestniczyli też w dwugodzinnym spotkaniu z Amerykaninem uczącym języka angielskiego w USA, z którym na interesujące ich tematy mogli rozmawiać tylko w języku angielskim. Mobilizująco działają też konkursy, w których nasi wychowankowie mogli wykazać się znajomością języków obcych.

17 maja 2019 r. już po raz piąty w naszej szkole odbył się finał Powiatowego Konkursu Recytatorsko – Literackiego Języka Angielskiego i Niemieckiego, który w tym roku został wpisany na listę konkursów wymienionych przez Kuratorium Oświaty w Rzeszowie. W związku z 50. rocznicą misji Apollo 11 zakończoną lądowaniem na Księżycu, tegoroczna edycja konkursu została poświęcona podbojowi kosmosu. Motywem przewodnim były dwa cytaty:

That's one small step for [a] man, one giant leap for mankind – Neil Armstrong
Das Universum ist ein Gedanke Gottes – Friedrich von Schiller

Uczniowie mogli przygotować pre-

zentację multimedialną lub recytację wybranego utworu poetyckiego. Wyniki konkursu w poszczególnych kategoriach wiekowych przedstawiają się następująco:

Konkurs recytatorski:

- Klasy 1-3 SP – język angielski**
1. Klara Łuszczki – Malawa
  2. Mikołaj Rzućek – Malawa
  3. Helena Anyszek – Strażów
- Klasy 4-6 SP – język angielski**
1. Alicja Brzózka – Malawa
  2. Aleksandra Afonja – Malawa
  3. Maciej Anyszek – Strażów
- Klasy 7-8 SP i III G – język angielski**
1. Katarzyna Krupa – Strażów
  2. Joanna Dudek – Palikówka
  3. Dominik Dudek - Palikówka
- Klasy 7-8 SP i III G – język niemiecki**
1. Michał Nowak - Palikówka
  2. Regina Dragan - Łukawiec

Prezentacja multimedialna - j. angielski:

1. Kamila Dziobak - Palikówka
- Małgorzata Drzał - Palikówka
2. Zuzanna Sierżęga - Krasne
- Joanna Kuziara - Krasne
3. Daniel Krzywonos – Krasne
- Katarzyna Dubiel – Palikówka
- Zuzanna Cieśla - Palikówka
- Katarzyna Marut - Palikówka

Prezentacja multimedialna - j. niemiecki

1. Bartłomiej Twardowski – Strażów
  2. Gabriela Bartkowicz - Strażów
  - Katarzyna Stróż - Strażów
  3. Kamila Pilip - Malawa
  - Julia Wąs - Malawa
- Dziękujemy wszystkim uczestnikom, gratulujemy zwycięzcom i ich opiekunom i zapraszamy za rok do udziału w kolejnej edycji konkursu.

Wiosenne wydarzenia w Przedszkolu w Krasnem

W dniu 21 marca br. przedszkolaki z Krasnego powitały wiosnę. Pod hasłem „Idzie wiosna tanecznym krokiem” prezentowały różnorodne tańce, których nauczyły się w przedszkolu. Występy dzieci oglądali zaproszeni goście: seniorzy z Dniennego Domu Opieki w Krasnem, Wójt Gminy Krasne Wilhelm Woźniak, dyrektor ZSP Marek Frączek. Wszystkim bardzo podobały się występy dzieci, które zostały nagrodzo-

ne zostały gromkimi brawami i słodkim poczęstunkiem. W piątek 22 marca 2019r. podopieczni przedszkola wraz z paniami wybrały się na wiosenny przemarsz ulicami Krasnego. Niosąc Marzannę, głośno skandowały hasła o wiosnie, śpiewały piosenki i robiły mnóstwo hałasu przeróżnymi instrumentami. W taki oto sposób pożegnały Zimę i powitały Wiosnę. Do radosnego wiosennego pochodu dołączyli również

seniorzy z Dniennego Domu Opieki w Krasnem. To było bardzo zabawne i niestandardowe powitanie wiosny.

Nasze przedszkole wzięło udział w uczczeniu Dnia Święta Flagi składając kwiaty przy tablicy pamiątkowej upamiętniającej 100 – Lecie Odzyskania Niepodległości. Dzieci odśpiewały Hymn Polski oraz przemaszerowały wokół przedszkola machając zrobionymi przez siebie chorągiewkami.

15 maja br. dzieci z grupy Biedronek i Pszczółek wybrały się do Szkoły Podstawowej na przedstawienie przygotowane przez dzieci z klasy I b pt. „Bajka ekologiczna”. Na podstawie bajki „O Jasiu i Małgosi” uczniowie pokazali, jak należy zachowywać się w lesie, co robić ze śmieciami, jak zdrowo się odżywiać, aby nie chorować. Całość była przeplatana piosenkami. Dzieci miały wspaniałe stroje, które naszym przedszkolakom bardzo się podobały. Przedstawienie zostało nagrodzone gromkimi brawami.

Fot. Archiwum GP Krasne

Piękno zamknięte w koronce

Za nami III edycja Konkursu Koronczarskiego. W tym roku patronat nad Konkursem objęli: Starosta Powiatu Rzeszowskiego, Wójt Gminy Krasne, DMC Polska, Uniwersytet Ludowy Rękodzieła Artystycznego w Woli Sękowej oraz Muzeum Etnograficzne w Rzeszowie. Konkurs jest okazją nie tyle do rywalizowania o nagrody, co raczej do spotkania się z innymi twórcami oraz jurorami. Daje więc możliwość pogłębienia własnej wiedzy związa-

nej z koronczarstwem, poszukiwania źródeł inspiracji twórczych, nawiązywania nowych kontaktów.

W tym roku w konkursie królowała koronka szydełkowa, były też koronki zrobione na drutach, czy filet wykonany za pomocą iglicy. Burzliwe rozmowy Jury wskazują, że wybór laureatów wcale nie był łatwy, ocenie bowiem poddawano zarówno technikę wykonania, jej staranność, jak również zgodność z tradycją na-

szego regionu. W finale Konkursu można było również podziwiać koronki klockowe w wykonaniu Jurorki. W tym roku po raz pierwszy do konkursu zgłoszona została praca dziecięca (w kategorii do lat 15). Warto również podkreślić i to, że wśród uczestników były dwa pokolenia dziewiarek (matki z córkami). Wszystkim uczestnikom gratuluję, zapraszam na następną edycję Konkursu w przyszłym roku.

L. Hajduk. Fot. I.Śpiewla

Druga sobota czerwca jest już od 17 lat uznanym świętem dziewiarek. W tym dniu bowiem obchodzony jest Świątowy Dzień Dziergania w Miejscach Publicznych. W tym roku takie święto zostało zor-

Publiczne dzierganie

ganizowane wspólnie przez Centrum Kultury Gminy Markowa i Gminny Ośrodek Kultury i Bibliotekę w Krasnem. Były Panie szydełkujące oraz te, które dziergają tylko na drutach. Bardzo zaawansowane, wykonujące skomplikowane wzory, jak również takie, które swoją przygodę z dzierganiem zaczęły w tym roku. Wspólne dzierganie miało miejsce w Skansenie

Zagroda w Markowej. W tak urokliwym miejscu nie mogło zabraknąć muzyki, a ta była na żywo w wykonaniu Kapeli Ludowej „Markowianie” i Kapeli Ludowej „Malawianie”. Dziękujemy wszystkim uczestnikom. Dzięki Wam było to wspaniałe wydarzenie. Zapraszamy za rok.

Tekst i fot. L. Hajduk

Finał XI Konkursu KUKŁY

W czwartek 31 maja gościliśmy Laureatów XI Wojewódzkiego Konkursu Plastyczno-Teatralnego KUKŁY 2019. Była parada ulicami Krasnego, którą prowadziły mażoretki Contorto. Sceny z Zielonej Gęsi, przygotował Teatr Plaster z Jarosława, później teatr Pacynka przedstawił „Pippi Pończoszanę” i wreszcie rozdaliśmy upragnione nagrody! Gratulujemy wszystkim uczestnikom a w szczególności

laureatom, do których słowo skierowała członkini Jury pani aktorka Elżbieta Winiarska, oraz przybyły na rozdanie nagród wójt naszej gminy Wilhelm Woźniak.

Lista nagrodzonych z naszej gminy:

Weronika Welc (ZSP Krasne), Natalia Twardowska „Kubuś Puchatek” (ZS Stra-

23 maja odbył się cykliczny koncert dla mamy i taty. Zaprezentowały się wokalistki Liliany Sendery. Po raz pierwszy na naszej scenie wystąpiła Julia Jarosz z Krasnego. Spiewała też Zuzia Włodarczyk, Kasia Majkowska, Patrycja Sałek z Krasnego oraz Ola Afonja z Malawy, Natalia Wojtyszyn i Dagmara Hańko ze Strażowa i Joanna Dudek z Palikówki oraz tancerki zespołu Gwiazdeczki Justyny Popek. Popłynęły życzenia, serdeczności i buziaki z symbolicznym kwiatkiem. Widać było dumę rodziców ze swoich pociech.

L. Sendera. Fot. I. Śpiewła

żów), Urszula Kądziołka „Prosiaczek” (SP w Palikówce) Antoni Bryła „Spongebob Kanciasoporty” (ZSP Krasne), Kornelia Czech „Kopciuszek” (ZS Palikówka), Maciej Anyszek „Pan kotek był chory” (ZS w Strażowie), Julia Szewczyk „Koziołek Matołek” (ZSP Krasne), Kornelia Kaczmarczyk „Mała Świnka” (ZSP Krasne), Szymon Rejman „Kaczka Dziwaczka” (SP w Palikówce), Stanisław Kuras „Cyganka” (ZSP Krasne), Nikola Skoczylas „Czerwony Kapturek” (ZS Malawa), Alicja Brzózka „Felek Perras” (ZS Malawa), Oliwia Szydełko „Harty Potter” (ZS w Strażowie), Marianna Bryła „Królowa Śniegu” (ZSP Krasne), Miłoz Dembiczak „Gucio” (ZS Strażów), Zuzanna Kapala „Kulfon” (ZSP Krasne), Łukasz Kopeć „Włóczykij” (ZS Palikówka), Patryk Rutkowski „Kuchenny Rycerz” (SP w Palikówce), Wiktoria Ciba „Pan Kleks” (ZSP Krasne), Wiktor Berłowski „Faun” (ZSP Krasne), Jagoda Szuberla „Pan Kleks” (ZSP Krasne) Bartosz Malicki „Obelix” (ZSP Krasne), Martyna Szpyrka „Pippi” (ZSP Krasne), Katarzyna Dubiel „Pinokio” (ZS Palikówka), Izabela Porada „Pinokio” (ZSP Krasne), Szymon Pietraszek „Pinokio” (SP Palikówka), Zuzanna Witek „Pippi” (ZSP Krasne), Zuzanna Stopa „Pinokio” (ZS Palikówka)

Konkurs odbył się pod patronatem Starostwa Powiatowego w Rzeszowie i Wójta Gminy Krasne.

Tekst i fot. I. Śpiewła

Koncert dla mamy i taty

Mama i Tata w majowych kwiatkach

Zofia Różańska 4 ZSP Krasne

Maj – najpiękniejszy miesiąc roku nieprzypadkowo zadedykowany jest najcenniejszym osobom w życiu małego człowieka. 23 maja br. w siedzibie Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Krasnem miała miejsce niecodzienna i przemiła

uroczystość wręczenia nagród najmłodszym artystom naszej Gminy, którzy w sposób dla siebie najdoskonalszy namalowali obrazy opowiadające o swoich Rodzicach. Był to już kolejny konkurs adresowany przez GOKiB do przedszko-

laków z cyklu "Teczka Małego Artysty". I tym razem patronat honorowy nad imprezą objął Wójt Gminy Krasne Wilhelm Woźniak, który osobiście, podczas uroczystego otwarcia wystawy gratulował każdemu z młodych twórców dalszych sukcesów i osiągnięć w dziedzinie plastyki.

A oto i lista laureatów konkursu:

Dzieci 3-letnie: Tymon Frańczak, Gabriela Maj, Zuzanna Cisek, Wiktoria Szczepańska, Emil Walat, Martyna Piotrowska, Fabian Klus, Milena Hajduk, Szymon Graboń.

Dzieci 4-letnie: Wiktor Ruszel, Lena Sierżęga, Gabriella Kliś, Hanna Ożóg, Zofia Różańska.

Dzieci 5-letnie: Kamila Gaweł, Wiktoria Zdeb, Aleksandra Gaweł, Oliwia Łukaszewska, Sabina Gaweł, Milena Orzechowska, Alan Węgrzyn, Marika Podgórska, Liliana Csepreghy.

Dzieci 6-letnie: Tymoteusz Rejman, Klara Piotrowska, Nikola Tereszkiwicz, Kamil Bardzik.

Ponadto Jury uhonorowało nauczycieli i opiekunów artystycznych pisemnymi podziękowaniami za udział i wybitne osiągnięcia w pracy z dziećmi.

I. Tuszyńska

Sukcesy Teatru Pacynka i Wiktorii Chciuk

Wiosna to czas festiwali teatralnych. W tym roku zdobyliśmy aż 5 Nagród na wojewódzkich i ogólnopolskich konkursach. Teatr Pacynka za spektakl „Pippi Pończoszanka” zdobył Grand Prix na 24. Zamkowych Spotkaniach Teatralnych „O Laur Złotego Gargulca” oraz Wyróżnienie za kreacje zbiorową w finale III Podkarpackiego Konkursu Małych Form Teatralnych „Z książką w tle”, który odbył się w Teatrze im. W. Siemaszkowej w Rzeszowie. Natomiast nasza młoda aktorka Wiktoria Chciuk za monodram „Ewa” otrzymała 3 Nagrody – dwukrotnie Grand Prix (Konfrontacje Zespołów Teatralnych Małych Form „Antrakt” w Przemyślu i festiwal „O Gęsie Pióro” w Stalowej Woli) oraz II Nagrodę na Jarosławskim Kacperku.

W dwóch zespołach teatralnych: „Pacynka” i „A propos” pracuje bardzo utalentowana młodzież (i dzieci też). W tym sezonie artystycznym powstały dwa spektakle: barwne widowisko „Pippi Pończoszanka” na podstawie kultowej książki Astrid Lindgren i monodram „Ewa” wg tekstów Juliana Tuwima i Marka Twaina.

Któż nie zna tej sympatycznej dziewczynki z rudymi warkoczami, piegami i za

dużymi butami?

To Pippi - najsilniejsza i najbardziej zwariowana dziewczyna świata. Mieszka samotnie w swojej Willi Śmiesznotce razem ze swoim koniem i małpą Panem Nilssonem, ma walizkę pełną złotych monet i... nie chodzi do szkoły. Jej niekonwencjonalne zachowanie budzi zgrozzenie dorosłych oraz zachwyty rówieśników. Każdy dzień jest dla niej wyzwaniem.

Pippi ma mnóstwo pomysłów i niecodziennych przygód, jest odważna, energiczna i lubi poznawać nowych ludzi. Jej pojawienie się w życiu mieszkańców jest pretekstem do powstania wielu komicznych sytuacji.

Z formą monodramu po raz pierwszy posta-

nowiła się zmierzyć Wiktoria Chciuk, która od kilku lat uczęszcza na zajęcia teatralne do GOKiB. Powstał taneczny, energiczny, momentami zabawny i wzruszający spektakl „Ewa”. To obraz młodej dziewczyny odkrywającej skomplikowane światy kobiece. W rytmie tanga Wiktoria opowiada historie osób uwikłanych w swoje namiętności, rozczarowania i zachwyty.

M. Szukała. Fot. I. Śpiewła

Za półką z książkami

Dzień Książki dla Dzieci to święto obchodzone co roku 2 kwietnia, na pamiątkę urodzin duńskiego pisarza H. Ch. Andersena. Dzień ten ma na celu rozpowszechnianie książek dla dzieci oraz wspieranie czytelnictwa wśród najmłodszych. Biblioteka Publiczna w Krasnem włączyła się do obchodów tego święta i zorganizowała spotkania z przedszkolakami w Przedszkolu, w Bibliotece oraz w Niepublicznym Przedszkolu Muzyczno-Angielskim Music Garden. Gościem specjalnym była Kicia Kocia-bohaterka serii książeczek autorstwa Anity Głowińskiej. Tytułowa rezolutna kotka wraz z wyrozumiałymi opiekunami i wiernymi przyjaciółmi odważnie odkrywa świat i uczy się najważniejszych zasad w codziennym życiu. Podczas tych spotkań, rozstrzygnięty został konkurs plastyczny pt.: „Mój kot”. Laureaci otrzymali dyplomy i piękne kalendarze z wizerunkiem przesympatycznej Kotki, które im osobiście wręczyła. Zakończony został również projekt: „Mała książka – wielki człowiek”, w którym nasza Biblioteka brała udział. Celem akcji było zachęcenie rodziców do odwiedzania

bibliotek i codziennego czytania z dzieckiem. Każdy trzyleciek, który uczestniczył w tym projekcie, został uhonorowany imiennym dyplomem, potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania.

Na koniec tournée, zabrałam również miłego gościa do Małych Pacjentów Szpitala Miejskiego w Rzeszowie. Dzieciaki wysłuchały bajkę, następnie wykonywały prace plastyczne a także otrzymały od kudłatego gościa prezenty oraz książki zebrane w ramach akcji: „Dzieci dzieciom”.

Dzień Książki dla Dzieci, uroczyste świętowano również w Palikówce i w Strażowie. Biblioteka Publiczna w Palikówce przeprowadziła spotkanie z Kicią Kocią w tamtejszym Przedszkolu oraz bibliotekarka przeprowadziła lekcję biblioteczną z dziećmi ze Świłtlicy Srodowiskowej.

W maju, obchodziliśmy Tydzień Bibliotekarza i Bibliotek, który ma na celu podkreślenie roli czytania i bibliotek w poprawie jakości życia, edukacji oraz zwiększanie prestiżu zawodu bibliotekarza i zainteresowania książką szero-

kich kręgów społeczeństwa. W związku z tym, wszystkie biblioteki publiczne naszej gminy przeprowadziły szereg spotkań z przedszkolakami i uczniami szkół. Dzieci zapoznawały się z zawodem bibliotekarza, i nie tylko, było czytanie książek, zabawy oraz słodczyce.

Z początkiem czerwca Biblioteka Publiczna w Krasnem pozyskała nowych czytelników. Zostali nimi uczniowie trzech oddziałów klas pierwszych SP w Krasnem.

Biblioteki to niezastąpiony element naszego rozwoju intelektualnego, kariery zawodowej, spędzania wolnego czasu, w związku z czym, aby ułatwić dzieciom kontakt z tym szczególnie miejscem, zapoznałam je z naszą biblioteką. Przeczytałam książkę o tym, jak Franklin pożyczył książkę z biblioteki, było odgadywanie bajkowych zagadek, które sprawdziły ich znajomość bohaterów bajkowych. Następnie przyszli czytelnicy złożyli przyrzeczenie, że zawsze będą szanować książki, po czym dokonałam pasowania każdego z nich. Na zakończenie spotkania uczniowie otrzymali pamiątkowe książki oraz zakładki, które będą im przypominały o tym uroczystym wydarzeniu. Na koniec był słodki poczęstunek i pamiątkowe zdjęcie.

BP zaprosiła uczniów klasy IIc na ostatnie już spotkanie w tym roku szkolnym, tym razem z Pippi Pończoską. Najpierw zapoznałam dzieci z Astrid Lindgren, autorką książek o przygodach tej bohaterki a następnie został przeprowadzony wywiad z uroczą dziewczynką. Było mnóstwo śmiechu i zabawy. Bardzo przyjemna lektura do wspólnego czytania. Zachęcam i polecam rodzicom.

Tekst i fot. M. Antczak

Kontakt:

tel.: 17 230 03 53 lub 694 014 680 lub na stronie:
www.facebook.com/bibliotekawkrasnem
 oraz na stronie internetowej www.gokkrasne.pl.

Książka do przeczytania

Zbiór niby-bzdur

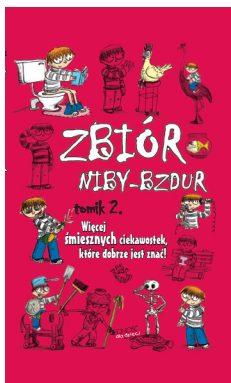
Śmieszne ciekawostki, które dobrze jest znać

„Autorzy i Wydawca uprzejmie informują, że porady zawarte w tej książce nie powinny być traktowane poważnie a już na pewno nie wcielane w życie” czytamy już na pierwszej stronie książki. A co możemy przeczytać dalej? Jak nazywali się najmłodszy geniusze, co oznacza być chorym jak papuga, jakie były mityczne stworzenia, jakie jest pochodzenie słowa „dziesiątkować”, czego możemy nauczyć się z kreskówek i wiele, wiele innych. Książeczki bowiem są zbiorem takich właśnie ciekawostek, z różnych dziedzin, a Redakcja w słowie wstępnym zapewnia, że zrobiła wszystko co mogła, by podawane fakty były prawdziwe i aktualne. Na urlop, na podróż, na prezent dla dziecka, w końcu

na poczytanie sobie czegoś krótkiego, ciekawego a może i innego niż zwykle.

M.Kowalska

Okładka: Wydawnictwo JEDNOŚĆ

Tuż za krzyżem Lechów, na tzw. szpitalnym stała stara szkoła. W Krasnem nie było szkoły parafialnej, gospodarze a nawet władze gminy z wójtem na czele podpisali się krzyżkami. Dopiero po roku 1860 spotykamy w Krasnem ludzi piśmiennych. Książd Rąb pisze, że jego dziad uczył się w szkole w Rzeszowie, a po odbyciu nauk uczył w swoim domu ludzi z całej okolicy czytania i pisania. Umieeli pisać: wójt Józef Klus, Wojciech Słowiński, organista Pomianek i kilku innych. W 1866 r. Sejm Krajowy uchwała Statut Rady Szkolnej Krajowej, który w następnym roku zostaje zatwierdzony przez Cesarza. W 1884 r. Sejm Krajowy przyjął ustawę o przeprowadzeniu Reformy Oświaty polegającą m.in. na wprowadzeniu 2 typów szkół: wiejska – od 1 do 4 klas i miejska – od 5 do 6 klas. Ta odrobina autonomii i wielki głód wiedzy spowodował, że grupa bardziej światłych gospodarzy z księdzem proboszczem Janem Brodą na czele, rozpoczęła budowę szkoły w Krasnem. 11 października 1885r. książd Broda przesłał do Cesarsko Królewskiej Rady Szkolnej Okręgowej w Rzeszowie wykaz dzieci zdolnych do nauki szkolnej, było to 93 chłopców i 94 dziewczynki. 12 lipca 1886r. na prośbę C.K. Rady Szkolnej Okręgowej zostali wybrani do Miejskowej Rady Szkolnej: Jędrzej Rąb, Marcin Tomaka, Jan Ziemiński, a na ich zastępców wybrano Józefa Lecha i Pawła Kozła. Starostwo pismem nr 49 z 1886r. zatwierdziło ten wybór i poleciło wybrać przewodniczącego i zastępcę. 23 września 1886r. na przewodniczącego wybrano księdza Brodę, a zastępcą został Jędrzej Rąb. Na budowę szkoły gmina wykupiła połowę ogrodu szpitalnego, na którym w latach 1889r. - 1890r. wybudowano budynek szkoły. Mieszkańcy sami robili i wypalali cegły, a większość robót budowlanych wykonali sami miejscowi rzemieślnicy. Powstał 3 izbowy budynek z małym korytarzykiem i komórką. Szerokie schody i ganek upodobniły go do szlacheckiego dworku. Dwuspadowy dach został przykryty czerwoną dachówką i zwieńczony metalowym wiatrowskazem. Budynek był otynkowany i pomalowany na żółto. Pierwszą nauczycielką, a zarazem kierownikiem szkoły była Maria Jaworska, mieszkała w szkole, w której jedna sala była salą lekcyjną, a dwie pozostałe to kuchnia i pokój dla nauczycielki. Pani Jaworska uczyła przez 15 lat i to ona wniosowała aby kuchnię przekształcić na salę lekcyjną i wybudować oddzielny budynek dla kierownika szkoły. Następnym kierownikiem był Jan Broda, bratanek proboszcza. Był to człowiek wykształcony o dużej wiedzy rolniczej. Oprócz nauczania dzieci

Stara szkoła

uczył gospodarzy szczepienia drzewek, odbierał także trudne porody u krów, dzielił się wiedzą weterynaryjną z mieszkańcami wsi. To Broda posadził morwy wzdłuż południowej granicy działki szkolnej.

21 kwietnia 1909 r. założono w Krasnem czytelnię. W sprawozdaniu Zarządu Koła Rzeszowskiego Towarzystwa Szkoły Ludowej za rok 1910 czytamy: „Czytelnia mieści się w szkole pod zarządem księdza Siary przewodniczącego. Obywatel Jan Mazaraki zastępca przewodniczącego, Jędrzej Ryczywół i Bartłomiej Kloc rolnicy – członkowie, bibliotekarzem w miejsce Jana Mazarakiego od 15.XI.1909r. Jan Broda kierownik szkoły. Biblioteka liczy 52 dzieła.”

Podobna biblioteka powstała 30.I.1910 r. w Malawie, liczyła 186 tomów i mieściła się w domu prywatnym Walentego Wilka. „Zarząd: Jan Trawka przewodniczący, Antoni Hołota zastępca, Walenty Wilk bibliotekarz, Wawrzyniec Czarnota – skarbnik.” Mieszkańcy Krasnego i Malawy tworzyli jedno koło Towarzystwa Szkół Ludowych.

Następcą Jana Brody był Jan Jędrzejowski, który objął stanowisko kierownika w 1930 roku. Kierownika Jędrzejowskiego odwiedzała wielokrotnie jego siostra Jadwiga Jędrzejowska, najwybitniejsza polska tenisistka do czasów Agnieszki Radwańskiej. Finalistka Wimbledonu, finalistka turnieju w USA i Francji, mistrzyni Francji w deblu w 1939r. Na turnieju w USA pokłóciła się a potem, przez długie lata przyjaźniła się z Charlie Chaplinem. Była sparring partnerką Króla Szwecji Gustawa V, który w czasie wojny upomniał się u władz niemieckich o umożliwienie jej wyjazdu z okupowanej Polski – Jędrzejowska odmówiła. W latach 1937-1939 była na 5 miejscu w światowym rankingu. Na kortach i nie tylko, wyróżniała się uśmiechem. Amerykańska prasa pisała: „Musiała dopiero przyjechać mała Polka żeby pokazać naszym tenisistkom, iż można przegrywać z uśmiechem.” Z tego uśmiechu pamiętał ją mój dziadzio i jego koledzy. Dobrze pamięta jej wizyty Pani Helena Kurcek. Jadwiga Jędrzejowska zwana na zachodzie Dza dza w czasie wojny odmówiła gry w Niemczech i pracowała jako kelnerka. Po wojnie kontynuowała karierę sportową, zdobyła 23 tytuły mistrza Polski, w roku 1950 wygrała turniej w Rumunii, a ostatni mecz jako zawodniczka rozegrała w 1968 r. w wieku 56 lat! Kierownik Jędrzejowski po wybuchu wojny wrócił do rodzinnego Krakowa, a wojennym kierownikiem był Jan Majkut.

„Nie było książek, uczyliśmy się z czasopisma Ster”, wspomina Pan Zdzisław Kula. Ster i Mały Ster były to czasopisma dla młodzieży szkół powszechnych, wydawany przez Wydział Nauki, Wychowania i Oświaty Ludowej przy rządzie Generalnego Gubernatorstwa. Gubernator Hans Frank traktował Generalną Gubernię jako obszar pozyskiwania robotników do przymusowej pracy, dlatego nie było

tak dużych restrykcji jak na terytorium Rzeszy. Ster był drukowany po polsku, a z okazji świąt drukowano nawet wiersze naszych znanych poetów. Hans Frank podchodził do tematu ekonomicznie, robotnik musiał zdobyć minimum wykształcenia i wyuczyć się zawodu, żeby dobrze pracować dla Rzeszy.

W czasie wojny przez pewien czas uczył w Krasnem Józef Hawlicki, matematyk, twórca podręczników, 10 książek o metodyce nauczania matematyki. Był propagatorem wprowadzenia pomocy naukowych i zwolennikiem teorii, że rozwój ucznia zależy od wiedzy i umiejętności zdobytych w szkole podstawowej. Ale Hawlicki w Krasnem był bardzo krótko, matematyki „kraśniaków” nauczala Pani Emilia Tomaka.

Po wojnie funkcję kierownika szkoły przejął Tadeusz Lewandowski, który widząc trudności lokalowe już w 1964 r. zainicjował budowę nowej szkoły. Mieszkańcy opodatkowali się dobrowolnie, młodzież zbierała złom, Komitet Budowy Szkoły organizował zabawy – w taki sposób zbierano fundusze. Mój rocznik był ostatnim, który 8 klasę ukończył w starej szkole.

Po otwarciu w 1972 r. nowej szkoły, budynek starej służył jako siedziba Spółdzielni Kółek Rolniczych oraz Urzędu Stanu Cywilnego. Na terenie starej szkoły odbywały się słynne zabawy ogrodowe a bufet był w oknie dużej sali. Kiedy budynek opustoszał, opanowała go młodzież, był tenis stołowy, rock, dyskoteki.

Ktoś podjął decyzję o wyburzeniu budynku. Różnie mówiono, że chcą się pozbyć młodzieży, inna wersja to, że komus z władz spodobał się wiatrowskaz z dachu budynku. Szkołę zburzono. Zostało trochę fotografii, świadectw i wspomnień: o starych morwach, o studni na placu szkolnym, o kaflowych piecach, o podłogach zapuszczonych czarnym śmierdzącym mazidłem, o dzwonku, z którym dyżurny biegał dookoła szkoły. Ja tak to zapamiętałem. Działka, którą kupili dla szkoły nasi pradiadziowie służy nadal mieszkańcom i dzieciom. Dom kierownika adaptowano na Dzienny Dom Opieki w ramach projektu „Złota Jesień - każdy z nas będzie seniorem”, a w dawnym ogrodzie wybudowano Publiczny Żłobek, siłownię na świeżym powietrzu i plac zabaw. Po szkole nie ma śladu, został tylko wiatrowskaz na dachu w Słocinie i mała blaszka, którą znalazłem na placu. Po oczyszczeniu z błota i farby ukazała się emalia z napisem – 00 dla chłopców, stoi u mnie na półce oparta o stary kałamarz.

R. Berłowski

